

Szerkesztőség: kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Szerkesztő: Közlöny, Arad — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. — Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. — (Bucur, restiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint —

49-ik évfolyam, 190. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Péntek, 1933. augusztus 25

Mussolini Rómába kérette Titulescut a magyar-osztrák együttműködés ügyében

A kisanant erőiesen ellenzi a két ország gazdasági egybekapcsolását — Ellentétes hírek Benes római látogatásáról — Dollfuss kabinetfőnökének érdekes nyilatkozata

Dollfuss kancellár kikiáltatja Ausztriában a királyságot — londoni hírek szerint

Prágából jelentik: Benes külügyminiszter a szeptember elején Rómába utazik, ahol Mussolini miniszterelnökkel hosszabb tárgyalást fog folytatni. Benes hátfőn indul utnak és minden valószínűség szerint csütörtökre visszatér Prágába de csak azért, hogy félnapos tartózkodás után ismét külföldre távozzon. A csehszlovák külügyminiszter Párisba utazik, ahol Luludier miniszterelnökkel és Paul Boncour külügyminiszterrel folytat tárgyalásokat. A prágai lapok nagy fontosságot tulajdonítanak ennek a látogatásnak, amely Dollfuss riccionei útjának következménye. A lapok leszögezik, hogy Benes a kisanant megbízásából utazik Rómába és Párisba, ahol azoknak a tárgyalásoknak a sorsáról érdeklődik, amelyek a Duna-medencében tervezett gazdasági szövetkezésről eddig folytak. A prágai lapok szinte egyértelműen megállapítják, hogy a kisanant bevonása nélkül erről a kérdésről tárgyalni sem lehet.

A kisanant a legélesebben ellenzi Ausztriának és Magyarországnak tervezett gazdasági egybekapcsolását.

A lapok emlékeztetnek arra, hogy Benes külügyminiszter nemrégiben olyan nyilatkozatot tett, amely szerint egyformán ellenzi az osztrák-magyar gazdasági kapcsolatot, mint az Anschluss megvalósítását. Benes azonban kijelentette az: is, hogy abban az esetben, ha alternatíva elé kerülne, akkor inkább az Anschluss mellé állna és hozzájárulna ahhoz, hogy Ausztria beleolvadjon a nagy német birodalomba. Ausztria és Magyarország újbóli életre keltése — mondotta annakidején Benes — kielezné a kisebbségek kérdését és felzavarná azt a nyugalmat, amely jelenleg az utódállamokban uralkodik. Benes Rómában először is erőteljes vétőt emel Magyarország és Ausztria gazdasági szövetsége ellen.

Az utolsó ütőkártya

Párisból jelentik: A Figaro megemlékezik a cseh külügyminiszter római és párisi útjáról és leszögezi, hogy Mussolini szisztematikus tervet készített elő céljainak keresztülvitelére. Mussolini első lépése, hogy szoros gazdasági kapcsolatot létesítsen Ausztria és Magyarország között. A második lépés arra irányul, hogy Rómába, Berlin, Bécs és Páris erős nyomást gyakoroljanak a kisanantira, hogy a magyar-osztrák kollaborációt elfogadjassák. A párisi lapok azonban már előre megjegyzik, hogy a francia kormány ehhez a lépéshez nem fog hozzájárulni.

sajtó értesülései szerint külön Benest, de Titulescut is Rómába kérette a Duce.

ik: Az Excelsior egy csariccionei rejtélyt azzal, tségi tanácsosnak, Doll-

fuss osztrák kancellár kabinetfőnökének nyilatkozatát közli, aki tudvalevőleg kísérője volt a szövetségi kancellárnak a nagyfontosságú riccionei uton. Hornbostel, aki Mussolini és Dollfuss után kétségkívül a legilletékesebb a riccionei találkozás hátterének megvilágítására, a következőképpen fejti ki a francia lapnak adott nyilatkozatában a Dollfuss újabb olaszországi útja által teremtett helyzetet:

— A helyzet javulóban van. Mussolininek az a nézete, hogy Németország augusztus 5-én kötelezte magát arra, hogy véget vet Ausztriai propagandájának és az azóta tapasztalható megnyilatkozások már

csak a visszavonulás fedezésére szolgálnak.

Meg vagyok győződve, hogy Németország valóban vissza akar vonulni, természetes azonban, hogy ezt méltóságának megóvásáért igyekszik végrehajtani. Sem a Duce, sem Dollfuss

nem tartanak a helyzet rosszabbodásától. Ha azonban ez mégis megtörténne, akkor is a

Újabb négyhatalmi konferencia lesz Rómában

Az Echo de Paris is nagy világpolitikai érdekességű hírrel szolgál: végre megvilágítja, hogy mi volt az oka annak, hogy a kisanant államai annakidején nem csatlakoztak a nyugati nagyhatalmak berlini demarsához, holott köztudomású volt, hogy álláspontja teljesen egyezik amazokéval. A lap szerint a helyzet azért alakult így, mert a nyugateurópai nagyhatalmak diplomáciai lépése a négyhatalmi diplomáciai egyezmény alapján történt. A kisanantnak csakis a versaillesi békeszerződés 89. szakasza alapján nyílik lehetősége arra, hogy lépést tegyen ebben az ügyben, az ilyen lépést pedig logikusan csak a Népszövetségnél benyújtandó panasz követelhetett volna.

A Matin azt írja, hogy

a négyhatalmi egyezményt aláíró hatalmak külügyminiszterei október második felében valószínűleg konferenciát tartanak Rómában.

A francia, angol, német és olasz ügyek vezetői megbeszélnek a nemzetközi helyzetet.

A reggeli párisi sajtó híradásai francia politikai körökben óriási feltűnést keltettek.

Londoni jelentések szerint az ottani diplomáciai körökben az a hír terjedt el, hogy

Dollfussnak az a szándéka, hogy Ausztriában kikiáltassa a királyságot. A királyt azonban egyelőre még nem választanák meg, hanem az országot kormányzó minőségben Starhemberg herceg vezetné.

Ezzel a lépéssel Dollfuss a monarchista elemek együttműködését akarja biztosítani Ausztria függetlenségének megvédése érdekében.

Ugyancsak a londoni diplomáciai körökben terjedt el az a hír is, hogy

legnagyobb óvatossággal kellene eljárni. Ez Mussolini véleménye.

A Duce utolsó ütőkártyáját csak végszükség esetén akarja kijátszani.

A fascista Olaszország természetesen önkénytelenül is rokonszenvezik a nemzeti-szocialista Németországgal. Meg kell azonban jegyezni, hogy

a Duce Dollfuss erőiesen kormányzását teljesen helyesli

és véleménye szerint Ausztriában a nemzeti-szocialista mozgalmat igen rosszul vezették, mert nem voltak eléggé tekintettel nemzeti jellemünkre.

Feltámad az „entente cordiale”

Még érdekesebb az a kommentár, amit a francia lap az érdekes osztrák nyilatkozathoz fűz. Az Excelsior kijelenti, hogy a francia diplomáciának az osztrák kérdésben nyugodtnak és diszkrétnek kell maradnia és gondólnia sem szabad arra, hogy Európa zsandárának szerepét játssza. Franciaországnak semmi kedve nincs ahhoz, — jelenti ki a lap — hogy minden európai viszálykodásból német-francia konfliktust csináljon. Olaszországgal szemben lassanként mindinkább előtérbe lép céltudatos közeledésünk. Azokat az olasz terveket, amelyek Ausztria közvetlen megsegítéséről szólnak, magunkévá tehetjük és minden

fontolgatás nélkül támogathatjuk Olaszország ama terveit is, amelyek Középeurópa gazdasági újjászervezésére vonatkoznak.

Másik szenzáció a „Petit Parisien” cikke, amely azt hangoztatja, hogy

Franciaországnak és Angliának meg kellene újítania az „entente cordiale”-t.

Ez annál könnyebb lenne — írja a lap — mert hiszen a két ország külpolitikai orientációja teljesen egybeesik.

komolyan kell számolni azzal, hogy a nemzeti-szocialista rohamcsapatok meglepetésszerűen bevonulnak Ausztria területére, hogy az Anschluss-t végrehajtsák.

Az angol sajtó hosszú cikkekben foglalkozik a német fegyverkezés megakadályozásának szükségességével. A „Daily Herald” azt hangsúlyozza, hogy a veszély annál nagyobb, mert a német ipar fejlettsége lehetővé teszi, hogy Németország rövid időn belül felfegyverkezzen. A „Morning Post” felháborodással ír Németországnak Ausztriával kapcsolatos céljairól és hangsúlyozza, hogy az angol közvélemény egyre fontosabbnak tartja, hogy nemzetközi fórumok tiltakozzanak Németország fegyverkezése ellen.

Rómából jelentik: A felhivatalos Giornale d'Italia most megcáfolja azokat a híreket, amelyek a külföldi sajtóban láttak napvilágot s amelyeket az olasz lapok is átvettek, mintha Benes cseh külügyminiszter Rómába utazna, hogy itt fontos tanácskozásokat folytasson Mussolinival. A híreket a cseh sajtó kolportálja, — írja a lap — és jöllehet a cseh lapok ehhez azt a kommentárt fűzik, hogy a cseh politikai élet széles rétegei óhajtják az Olaszországgal való együttműködést, mégis az a hang, amely a cikkeket karakterizálja, nem mutat arra, hogy ez az óhaj valami erős és őszinte lenne. A cseh lapok — nehézményezi az olasz kormány felhivatalosa, — „Olaszország egyeduralmi politikájáról” írnak a középeurópai kérdéssel kapcsolatosan. Ezt a gyanúsítást, amely nemcsak kinos, de egyenesen igaztalan is, vissza kell utasítani. Ettől eltekintve is, — írja a lap, — nincs szó arról, hogy Benes Rómába utazzék.

Revolveres merényletet követtek el egy volt jugoszláv miniszter ellen

Három lövést adtak le Neudörferre, aki nyomban meghalt — Csendőrség fogta körül az erdőt, amelyben a merénylők bujkálnak — Bosszu áldozata lett a volt miniszter

Belgrád. Zágrábból jelentik, hogy a közeli Zlatariban gyilkos revolveres merényletet követtek el Neudörfer volt jugoszláv miniszter ellen. A minisztert három revolvergolyó érte a hátán és azonnal kiszenvedett a sérülések következtében. A merénylet részleteiről a következőket jelentik: Délután fél három órakor két ismeretlen suhanc jelent meg Neudörfer birtokán s azt állították, hogy Neudörfer számára levelet hoztak. A személyzet a volt miniszter elé vezette a suhancokat, akiknek egyike levelet nyújtott át. Neudörfer felnyitotta a levelet, olvasni kezdett és ezalatt a suhancok egyike a volt miniszter feleségével kezdett beszélgetni s ezzel lekötötte az asszonyt.

A másik suhanc észrevétlenül a politikus háta mögé került és egy óvatlan pillanatban revolvért rántott, amellyel gyors egymásutánban többször rálőtt a miniszterre, aki véresen esett össze.

A merénylet a szabadban játszódott le és Neudörfernek ideje sem volt ahhoz, hogy felocsudjék a rémületből. A két merénylő máris gyors futásnak eredt és sikerült eltűnnök a közeli erdőben. A személyzet azonnal fellármázta a csendőrséget és a karhatalommal együtt a merénylők keresésére indultak. Közben telefonjelentést tettek a gyilkosságról Zágrábban is, ahonnan gépkocsikon csendőrség és rendőrség érkezett Zlatariba, ahol azután körülfogták az erdőt, amelyet a karhatalom teljesen elvágott a külvilágtól. A merénylők ilyen módon semmi körülmények között sem menekülhetnek meg.

Neudörfer, német hangzású neve ellenére is, aktív részt vett a horvát politikában. A Radics-párt tagja volt s amikor Sándor király 1929. január hatodikán bevezette a diktatúrát, kivált a Radics-pártból és átpártolt az új rendszerhez, sőt a Zsitkovics-kormányban mezőgazdasági miniszter is volt. Valószínűnek tartják, hogy a gyilkosság bosszu műve volt Bredavetz horvát népevezér meggyilkolásáért.

A kisantant-államok vámuniójának megalkakulását sürgeti a bucuresti-i Argus

Gafencu kereskedelmi államtitkár lapja szerint csak ez biztosíthatja a normális gazdasági élet kialakulását a három résztvevő állam között —

A bucuresti-i sajtó élénken kommentálja Benes csehszlovák külügyminiszternek azt a tervét, amellyel öt évre szabályozni kívánja a három kisantant-állam közötti kereskedelmi forgalmat, valamint ezeknek az államoknak a gazdasági kapcsolatait. A lapok azt hangsúlyozzák, hogy erre a részletes tervre elsősorban is azért van szükség, mert a három kisantant-állam a szoros politikai együttműködés ellenére sem tudta mindaddig a gazdasági együttműködést megvalósítani. Legoklatásabb példája ennek, hogy a romániai állatexportnak az utóbbi időben történt hanyatlását két olyan intézkedésnek lehet betudni, amelyet egyrészt a jugoszláv, másrészt pedig a csehszlovák kormány hozott. A jugoszlávok tudvalevőleg ez év március 20-ig nem engedték meg a romániai élőállatok tranzitját, aminek következtében lehetetlenné tették Olaszországba irányuló exportunkat, a csehszlovákok pedig mesterségesen megakadályozták — az érvényben levő szerződések ellenére — hogy élőállatot szállíthassunk a cseh piacokra. A helyzetre jellemző a romániai élőállatexportnak az év első hat hónapjának való alakulása. Eszerint 1933. első felében a következő mennyiségeket exportáltuk: szarvasmarha 5951 darab (1932. hasonló időszakában 15.634 darab, 1931. hasonló időszakában 62.480 darab), sertés 69.075 darab (1932. hasonló időszakában 106.342 darab, 1931. hasonló periódusában 67.985 darab).

A legnagyobb román közgazdasági lap, az Argus, terjedelmes cikkben világít rá arra, hogy a kisantant-államok közötti gazdasági együttműködést miképpen lehetne megvalósítani. Ha a kisantant-államok megszabadulnak még érvényben levő és más államokkal kötött kereskedelmi szerződéseiktől, akkor egymás termékét fokozottabb mértékben tudják felvenni. Ebben az esetben Csehszlovákia csak Romániától és Jugoszláviától vásárolna mezőgazdasági termékeket, míg Jugoszláviát és Romániát főképpen Csehszlovákia látná el ipari termékekkel. Főleg a német ipari cikkeket kapcsolná ki az importból, annál is inkább, mert Németország a jövőben autarkiaira kíván berendezkedni. A lap véleménye szerint a három állam közötti kereskedelmi kapcsolat preferenciális szerződések megkötése vagy pedig a jelenlegi vámrendszer megszüntetése révén lenne

dülhet fel. Ez a vélemény annál érdekesebb, mert itt

a lap nyíltan a kisantant-államok vámuniójának ötletét veti fel.

Ennek jelentőségét főképpen akkor lehet megítélni, ha figyelembe vesszük, hogy az Argus főszerkesztője a jelenlegi kormány kereskedelmiügyi alminisztere.

A Benes-terv többek között azt is javasolja, hogy Gakutiban, Pozsonyban és Susákon szabad kikötőket létesítsenek. A jugoszláv vasutak leszállítanak tarifáikat, hogy ezáltal a tranzitforgalmat elősegítsék és megkönnyítsék az utat Fiume és Trieszt felé.

Izgalmas banditaüldözés a Prága—bucuresti-i gyorsvonaton

— Alarcos banditák ki akarták fosztani a hálókocsik utasait — Revolveres üldözés a vonat tetején — Elfogták a banda tagjai

Bucurestiből jelentik: Izgalmas, filmre-nyerő rablótámadás történt a bucuresti—prágai gyorsvonaton. Campina állomáson mindössze néhány percet állt a gyorsvonat s ezt a veszteglést kihasználva öt alarcos bandita kapaszkodott fel észrevétlenül a kocsik tetejére. Amikor a vonat elindult s néhány kilométerrel elhagyta Campina állomást, az egyik bandita társa segítségével kötélhágcsón leereszkedett a hálókocsi egyik ablakához. Az ablak a nagy meleg miatt nyitva volt és midőn a haramia be akart mászni a sötétség leple alatt, a hálókocsiban alvó hölgyek egyike felébredt és meglátta a hivatalan vendéget. Természetesen kétségbeesetten sikoltozni kezdett, mire a bandita meghátrált és társai felhúzták ismét a kocsi tetejére. A rablóbanda tagjai a vonat tetején járva eljutottak a mozdonyig és késekkel felfegyverkezve várták az utasok támadását. Az utasok csakhamar revolvereket szedtek össze és több férfi-utas, közöttük egy főhadnagy is felmászott

Szülők figyelmébe!

Intézeti kelengyék és ruhák
legjobb és legolcsóbb beszerzési forrása a

TEXTIL CENTRAL

Arad; megyeházzal szemben.

Megindul a Dnyeszteren a kereskedelmi hajózás

Bucurestiből jelentik: A lapok értesülése szerint Titulescu nem utazik Szófiába. A külügyminiszter a közeli napokban Gasteinba utazik és csak szeptember közepe táján tér vissza az országba.

A Tempo című napilap egyébként arról ad hírt, hogy a közeljövőben román—orosz vegyesbizottság ül össze a Dnyeszter kereskedelmi hajózási fellendítésére vonatkozó tárgyalások lefolytatására. Ez a terv tulajdonképpen Titulescu külügyminiszter kezdeményezésére vetődött fel.

Pusztító orkánok világszerte

New-Yorkból jelentik: A világszerte pusztító óriási orkánok az Egyesült-Államokban is katasztrófák egész sorát idézték elő. Az USA egész területén hatalmas károk származtak a viharok miatt. A vihar erejére jellemző, hogy 1886. óta első ízben történt meg, hogy a new-yorki szabadság-szobor kezében lévő faklya öröktőlre kialudt. Eddig husz halottról és rengeteg sebesültről szólnak a jelentések.

Bécsből jelentik: A világ minden tájékán pusztító munkát végzett orkán az osztrák fővárost és Ausztriát sem kímélte. Bécsben hat ember sebesült meg a vihar következtében. A Stájer határon levő Rakersburgban a villám egy házban az ott lakó házaspár két egymás mellett lévő ágya mellett csapott le s hosszú időre megbénította a férfit és a nőt. Alsóausztria és Steierország határán a villám egy magánlakásban csapott s a harminc centiméteres betonfalba hatalmas lyukat tépet. A szobában tartózkodó anya és fia súlyosan megsebesültek. Kufstein közelében a villám egy rádióantennán keresztül csapott a szobába. A készülék vezetéke nem volt földelve s a szobában levők megdöbbenve szemlélték, amint az egész készülék pillanatok alatt szénré vált.

a hálókocsi tetejére és a banditák üldözésére indult.

A hágólépcsőkön sikerült feljutniuk és már a fosztogatók közelébe értek, amikor a vonat egy kisebb állomáson egy percre megállt. A rablóbanda vezetője bravuros salto mortállal leugrott a mozdony tetejéről és kereket oldott. A vonat a következő pillanatban tovább robogott és az üldözők a szomszédos kocsin állva revolvereikkel mindaddig sakkban tartották a menekülni nem tudott négy banditát, amíg a vonat be nem robogott Bucurestibe. Az állomás rendőrségnek sikerült az utasok segítségével a banditákat letartóztatnia. Mind a négy banditát megkötözték és erős rendőrkészültséggel bekísérték a központi rendőrségre. Későbbi jelentés szerint a bucuresti-i rendőrségnek sikerült a banda fejét is elfogni. Lungu kymiszár üldözőbe vette a menekülő banditát, nem messze az állomástól, ahol bravuros menekülését megkezdte, fogta. A banda vezérét Arad felé vitték s kiderült, hogy ő a főszervezője.

Franciaország feltámasztja a kalifátust

Párisból jelentik: Érdekes francia tervről számol be a *Matin*. A lap annak érdekében száll sikra, hogy a marokkói szultánt kalifává, vagyis az egész mohamedán világ szuverén fejévé nevezzék ki. A török szultán 1923-ban bekövetkezett bukása óta a mohamedán kalifátus elárult és Franciaországnak kétségkívül kellemes lenne, ha a marokkói mohamedánok feje ily módon befolyást nyerne Afrika egyéb részeinél és Ázsiának hatalmas mohamedán tömegeinél. A francia lap azzal érvel, hogy a marokkói szultán rendelkezik mindazokkal az előfeltételekkel, amelyek a kalifátus elnyeréséhez szükségesek lehetnek, annál is inkább, mert közvetlen leszármazottja Mohamed I. nyának. Ennek a megoldásnak további előnyeként említi a lap, hogy ily módon a kalifátus ismét arab kézbe jutna, amelyből csak 1917-ben került török birtokba. Hangsúlyozza még a *Matin*, hogy *Musztafa Kemál a kalifátusi méltóság attribútumait, a szent kardot és a szent zászlót hajlandó kiszolgáltatni.*

Harc a Csendes Oceán uralmáért

Japán elég erősnek érzi magát a küzdelemre

Tokióból jelentik: A francia konfliktuson kívül, élénken aggasztja Japánt az a tény is, hogy a Szovjetszövetség nagy tempóban folytatja a keletázsiai védművek nagyszabású kiépítését. A japán sajtó a szigetország súlyos külpolitikai gondjairól ír, megállapítja, hogy a harc a Csendes-Oceán uralmáért indul meg. Japán az Oceánon elég erősnek érzi magát arra, hogy akár két hatalommal is felvegye a versenyt, azonban attól kell tartani, hogy az Egyesült Államok, Franciaország, Oroszország és Kína kollaborálnak és ez súlyos veszedelemet jelenthet Japánra nézve.

Fegyverrel oszlatták fel Medgyesen a cuzisták naggyűlését

Erőszakoskodtak a hatóságok vezetőivel, majd szembeszálltak a karhatalommal is — Egy éjszakára őrizetbe vették ifjabbik Cuzát és Robu képviselőt

Medgyesről jelentik: Kedden este három gépkocsi robogott be Medgyesre. Az autókban, amelyeket román nemzetiségű horogkeresztűs zászlók díszítettek, ifjabb Cuz és György és Robu cuzista képviselők érkeztek meg, akik tudvalevőleg országos propaganda-körúton vannak.

A cuzista vezérek a békés várost röpcédulákkal árasztották el, amelyekben a lakosságot a „Szólló”-szálloda nagytermébe gyűlésre hívták össze.

Alig kezdődött meg a gyűlés, amikor a teremben megjelent Balan medgyesi szigurancafőnök és a gyűlés megtartására vonatkozó engedély felmutatását kérte. Engedély természetesen nem volt, mire a kéréshez állhatatosan ragaszkodó

szigurancafőnököt minden teketória nélkül kidobták a teremből

Balan ekkor néhány rendőr kíséretében tért vissza a terembe, a cuzista vezérek azonban a karhatalomtól sem ijedtek meg, hanem a szigurancafőnök mintájára, alantasait is kidobták a teremből. A szigurancafőnök a történetek után elhatározta, hogy katonai segítséget vesz igénybe. Balan kisvártatva 12 személyes iőrőr élén állított a terembe. A katonák

lefogták ifjabb Cuzát és Robut, majd a városka uccáin keresztül, szuronyok között a rendőrségre kísérték őket.

Érdekes, hogy a gyűlés közönsége, amelynek száma kis számban képviseltette magát, szász fiatalemberekből állott. Az egybegyűlt hallgatták a cuzista vezé-

rsát egész éjszakán át, rendőrségen tartották és csak szabadon őket. A cu-

Nagy ipari kiállítás, Sibiu 1933. augusztus 27. — szeptember 10-éig

A legjobb alkalom, hogy megismerje ezen gazdag vidék élelmiszer-, textil- és mezőgazdasági gép-iparát és hogy szükségleteit olcsón beszerezze.

241

Csodás vidék.

Fürdőkirándulások Vizaknára.

Levelet akart kicsempészni börtönéből Duma Florica, a világosi méregkeverő

„Mi az, már az egész falut ki akarják ásní...?” — méltatlankodik az újabb hivatalos exhumálások hírére. — Újabb 30 napra meghosszabbították az arzénos asszonyok vizsgálati fogságát

A világosi arzénos gyilkosságok vádlottjai: Duma Florica és öt társnője ma kerültek az aradi törvényszék második szekciójának szüneti tanácsa elé. Ma járt ugyanis le harmincnapos vizsgálati fogságuk, amelynek meghosszabbítását tárgyalta a bíróság dr. Mager-Nicula-tanácsa. Duma Florica védője, dr. Gherman Dante két indok alapján kérte védenye szabadlábrahelyezését. Az egyik az, hogy Duma Florica nem gyilkolt. Csak mérget kevert. Sőt nem adta el a mérget közvetlenül a gyilkosoknak sem, így tehát csak harmadsorban kerülhet szóba büntírségre.

Ezt az érvelést a bíróság nem tette magáévá, amennyiben arra az álláspontra helyezkedett, hogy az arzénos gyilkosságok értelmi szerzője — a vád szerint — mégis csak Duma Florica. Érdekes volt a védő másik előterjesztése is. Ebben megállapította, hogy július 24-én hosszabbította meg harminc napra a gyanúsítottak vizsgálati fogságát a bíróság. Augusztus 24-ikén kerültek újra a vádtanács elé. A két dátum között azonban nem harminc, hanem harminckett nap telt el és így a törvény értelmében — miután a harmincadik napon kell

dönteni a további fogvatartás kérdésében — szabadlábra kell helyezni védenyét és társnőit.

A bíróság ezt az okoskodást sem fogadta el, hanem újabb harminc nappal meghosszabbította Duma Floricának vizsgálati fogságát.

Már megtették az előkészületeket az aradi ügyészség a további exhumálásokról is. Egyelőre a következők exhumálását határozták el: Render Jakab és felesége világosi, Goda Viktória világosi, Borbély Pál galsai és Szögyi Mária világosi lakosok felboncolását. Legnagyobb érdeklődéssel Renderék holttestének exhumálását várják. Ez a házaspár ugyanis közvetlen összeköttetésben állott Duma Floricával, aki tőlük vette meg házárt. Kisebbségi közpénzt fizetett le, azonkívül kötelezte magát arra, hogy

az öreg házaspárt élete végéig lakással ellátja. A megállapodás után — így beszél Világoson — egymásután, gyanus hirtelenséggel meghalt a házaspár.

Mindez több mint tíz évvel ezelőtt történt és bizonyos, hogy a koporsók felbontása alkalmával csupán néhány elporlódásban levő testrészt találnak. Renderék gyanus halálára még az arzénos gyilkosságok nyomozásának első napjaiban hívták fel névtelen levélben a nyomozó hatóságok figyelmét, azonban annakidején eltekintettek exhumálásuktól, mindaddig, amíg a bucuresti-i vegyvizsgáló-állomás véleménye meg nem érkezik. Most sor került rá és Duma Florica sorsára nézve ez a boncolás talán a legfontosabb. Mert abban az esetben, ha itt is nagymennyiségű arzént fedeznek fel, úgy kétségtelen, hogy

Renderéket maga Duma Florica mérgezte meg

és eszik a védelemnek az a folyton kihangsúlyozott erőssége, hogy Duma Florica maga senkinek sem adott be mérget.

A méregkeverőnőt különben nem érintette kellemesen az a hír, hogy Világoson megint exhumálni akarnak. Erre mutat

feltárazó levele, amelyet védőjének próbált kicsempészni, amelyet a fogházigazgatónak sikerült elfogni.

Ebben méltatlankodik és kijelenti:

— **Mi az, már az egész falut ki akarják ásní...?**

A méltatlankodás keveset használ, az exhumálások rövidesen megtörténnek. Az ügyészség csupán dr. Ionescu törvényszéki orvos hazajövetelét várja és nyomban elrendeli a kiszállást. És ekkor kiderül az is, miért esik annyira kétségbe Duma Florica az újabb exhumálások elrendelésének hallatára.

CORSO! Ma országos premier!

NYARI HELYÁRAK!

LEI 8, 15, 20.

Két Fox jurnal!

Egészen újszerű, ötletes trükkös

STAN és BRAN

AGGLEGÉNY APAK!

(A haza szolgálatában).

Ilyen vidám film, ennyi kacagás még nem volt.

Nagyszabásu panamista volt Machado, Cuba elnöke és véreskezű diktátora

Miért üzette el Roosevelt elnök a newyorki Wallstreet elnöki »strohmannját« Cuba éléről — A cubai forradalom eddig ismeretlen kulisszatitkai

Egymilliárd dollárja uszik az amerikai kistőkéseknek a cubai zűrzavar hullámain

Havannából jelentik: Machado kubai uralkomá véget ért, Roosevelt nagy seprője, amely a Wallstreetet tisztogatja, elsöpörte a kubai elnököt is. A Morgan és barátai ellen lefolytatott vizsgálat, valamint Machado eltávolítása közt kézenfekvő összefüggések állapíthatók meg. Machado egyike volt a Wallstreet legnagyobb üzletfeleinek, illetve a Wallstreet úgynevezett felhajtóinak. Üzlete a nagy konjunktúra idején abban állt, hogy mindenáron kölcsönöket helyezzen el. Megállapították, hogy a nagybankok és nagybankárok, köztük a Morgan-bankház is, a kamatszolgáltatásra és más biztosítékokra való tekintet nélkül óriási amerikai kölcsönöket helyeztek el a távoli országokban, a bondokat hallatlanul nagy árkülönbséggel adták el egy pontosan működő szervezet révén, amelynek Machado is tagja volt, az amerikai kistőkéseknek, ők

maguk azonban egyetlenegy bondot sem tartottak meg a pénzszerényükben,

ugy hogy a kamatfizetés és törlesztés beszüntetése következtében minden veszteséget az amerikai kistőkéseknek kellett elszenvedniük.

Kevesen tudják, hogy már az amerikai szenátus vizsgálóbizottsága előtt jellegzetes és rendkívül botrányos szerepet játszottak a kubai kölcsönök. A szenátus vizsgálóbizottságának idézésére megjelent a Morgan-céggel szoros összeköttetésben álló Chase National Bank egyik igazgatója, a havannai fiók vezetője, Schmidlapp is. A havannai fiók utján a Chase National Bank ötvenmillió dolláros kölcsönt adott Kuba köztársaságnak. A vizsgálat során megállapították, hogy ennek a kölcsönnek a közvetítésénél szerepet játszott az úgynevezett „promoter” is, egy megfizetett személy, akinek nagy befolyása volt abban a tekintetben, hogy a kubai kormányt a kölcsön felvételére rábírja. Ez a promoter nem volt más, mint

Senor Obregon, a megbuktatott Machado elnök veje.

Az amerikai szenátus előtt Schmidlapp tagadta, hogy Obregon a kubai elnökkel fennálló személyi kapcsolata miatt alkalmazták a bankban s azt állította, hogy annak rendes tisztviselője volt. Amikor azonban egy szenátor megkérdezte Schmidlapptól, hogy Obregon négyévi alkalmaztatása ideje alatt hol lakott, az igazgató kijelentette, hogy erről egyáltalán nincs tudomása. Ezzel szemben a Chase National Bank newyorki intézetének ügyésze Williams, kijelentette, hogy Obregon a havannai bankfioknál történt alkalmaztatásának idején Machado elnök palotájában élt.

Obregon közvetítésével, a Chase National Bank után

nyolcvanmillió dollár amerikai tőkét helyeztek el Kubában papírbondok ellenében.

amelyeket a Chase National Bank szindikátusa a hozzá csatlakozott többszáz kisbankár révén valósággal belepumpolta az amerikai közönség. Bár Machado az elnökség átvétele alkalmával tinnepélyes fogadalmat tett arra, hogy elnöksége ideje alatt nem fogja megengedni Kuba további eladósodását, ma már

kerek egymilliárd dollárra becsülik a Kubában elhelyezett amerikai kölcsönöket.

Még nem is olyan régen arról tárgyalt Machado elnök egy amerikai csoporttal, hogy átengedi számára 270 millió dolláros államadósság fejében a petroleumtermelés egész koncesszióját és ennek a lebonyolításánál a már említett módszer szerint megint döntő szerepe volt a proviziók nagy hálózatának, Machado, egész a bukásig, lelkiismeretlen és szolgálatkész embere volt a Wallstreetnek, amelynek üzleteit, amint az Obregon-ügy is igazolta, a legnagyobb mértékig támogatta és végrehajtotta. Amikor azonban az amerikai kistőkések

köréből fölhangzott a jajkiáltás és a súlyos válság idején, a bankzárlat izgalmas napjaiban kiderült, hogy a kubai bondok értéktelenek, vagy legalább is immobilok. Roosevelt kényszerítve látta magát arra, hogy döntő hadjáratot indítson a Wallstreet urai ellen. Megtörtént a szenátusi vizsgálat, összeomlottak Machado newyorki támaszai, mire nemcsak az Egyesült Államok kistőkéseinek milliányi tömege, hanem a kubai nép is öntudatára ébredt, bekövetkezett a forrongás és Machadonak véres harcok után el kellett hagynia helyét.

Kérdés az, hogy az amerikai kistőkések most már hozzájutnak-e a pénzükhöz? Azok az óriási befektetések, amelyeket Machado elnök az amerikai idegenforgalom fejlesztése céljából a szigeten eszközölt, a pompás luxus-szállók, káprázatos kertek és fenséges autók, amelyek a sziget egyik végétől a másikig vezetnek, csakis a nagy konjunktúra idején hozhatják meg a kamatjukat. Ehhez járul még, hogy

az Amerika részéről kölcsönzött összegek oroszlanrészt jutalékokra és megvesztetésekre fordították

és a pénz nagyrésze haszon fejében az amerikai nagybankárok zsebébe vándorolt. Nem tudunk, ha feltesszük, hogy a szerződésben lefektetett kölcsönösszegeknek legfeljebb hatvan százalékat fordították valóban beruházásokra. Ezeket a beruházásokat azonban a teljes százalék és annak egész kamatjára terhelte, úgy hogy egészen rendkívüli időnek kell jönniük, hogy a kamatokat és az említett módon lecsökkentett befektetéseket teljes mértékben tudják hasznosítani.

Megbukott Molnár darabja a cluji bemutaton

A „Csoda a hegyek közt” klerószakolt premierjét hidegen fogadta a sajtó és a közönség. — Mi a „csodaért” választották ezt a darabot előadásra a kolozsvári színházban?

Molnár Ferenc négyfelvonásos legendája, a „Csoda a hegyek közt”, melynek színrehozatala körül annyi bonyodalom támadt, mégis bemutatóra került a kolozsvári színházkoncertum előadásában. Ismeretes, hogy a kereset nélkül álló kolozsvári színházkoncertumot alakították és elhatározták, hogy színrehozzák Molnár Ferenc könyvalakban megjelent drámáját, a „Csoda a hegyek közt” című legendáját, amelynek sikerétől nagyon sokat vártak. A világhírű magyar író azonban nem mulasztotta el, hogy tiltakozzék, a budapesti lapok hasábjain a nyomorgó kolozsvári színház próbálkozása ellen és kijelentette, hogy darabját nem engedni színrehozni Kolozsváron. Az erdélyi magyar közvéleményben visszatetszést váltott ki Molnár Ferenc nyilatkozata s mindenütt el-

ítélőleg írtak a dús gazdag magyar író tiltakozásáról.

A „Csoda a hegyek közt” minden tiltakozás ellenére szerdán este színrekerült Kolozsváron. Zsufolt ház nézte végig a legujabb Molnár Ferenc-darab legelső színpadi bemutatóját, amely annak ellenére, hogy az előadó színészek mindent megtettek, hogy méltó művészi elégtételt adjanak a világhírű Molnár Ferencnek, amiért helyzetük feljavítása végett előadták négyfelvonásos legendáját, amelytől csodát vártak — megbukott. A közönség hidegen fogadta a darabot. A kolozsvári sajtó egyhangulag megállapítja, hogy a színészek lelkes munkája elsőrangú, elismeréseméltó volt, azonban Molnár Ferenc új legendája nem egy második „Liliom”, bár észrevehetően annak készült. Az irreálisokkal teli cselekmény pathologikusan logikátlan s abszurd befejezése hatástalan maradt. Molnár Ferenc „Csoda a hegyek közt” című legendája még fél-csodának sem vált be. Csoda az, hogy pont ezt a darabot választották ki „kasszadarabnak” a kétségbeesett kolozsvári színészek.

Betiltották kilenc szekta működését

mert hittételeik a törvényekbe ütköznek.

Bucarestből jelentik: A kultuszminisztérium rendeletére való hivatkozással, amely leszögezi, hogy néhány elterjedt romániai vallási szekta alapszabályai az alkotmányba és a kultusz törvényekbe ütköznek, betiltották több szekta és vallási egyesület működését. A betiltott szekták a következők: „Nemzetközi bibliatanulmányozó egyesület”, „Millenisták”, „Istén, vagy Jehova?”-egyesület, „Nazarénusok”, „Innocentisták”, „Adventisták”, „Reformisták”, „Christianusok”, „Aratók”. Az utóbbi egyesületek regátban vannak elterjedve. A ezeket a felekezeteket azért doktrínáik sértik az állam törvényekbe ütköznek.

Társasutazás Szegedre

a „Szegedi Hét” alkalmából

Indulás Aradról 1933. szeptember hó 3-án reggel. Érkezés Szegedre a déli órákban. Visszaindulás Szegedről szept. 6-án délután. Visszaérkezés Aradra szept. 6-án este.

Kollektív utlevél, szükséges okmányok:

Allampolgársági másolat, piros igazolvány, férfiaknak a ceroul de recrutare igazolványa. Részvételi díj oda és vissza vasuton, III. osztályon, számozott helyekkel, vizum és utlevéllel 850 lej
Saját utlevéllel rendelkezőknek 650 lej

250 személy jelentkezése esetén 200 lej visszatérítünk.

Nagy víziünnepély a Tiszán. Sportünnepségek. Szegedi vásár, stb.

Jelentkezési határidő visszavonhatatlanul:

Kollektív utlevélhez augusztus hó 29-én, déli 12 óra.
Egyéni utlevéllel szeptember hó 2-án, déli 12 óra.

Jelentkezési hely az ARADI KÖZLÖNY és ERDÉLYI HIRLAP kiadóhivatalaiban

Közös Arad—temesvári—nagyvárad szinikerület kombinációja merült fel

Bizonytalanság az erdélyi magyar színházi fronton -- Óvatosság a színigazgatók kiválasztásánál -- Az aradi magyar tanácsstagok kötelessége

Néhány hét múlva meg kell kezdődnie az őszi színházi szezonnak Erdélyben, de még egyetlen erdélyi városban sem tudják, hogyan alakul ki a romániai magyar színház 1933—34. évi szezonja? A színházi koncessziókat sem adta még ki a kultuszminisztérium, de maguk a városok sincsenek tisztában azzal, kinek adják oda színházukat. Fokozott óvatosság jellemzi mindazokat a lépéseket, amelyeket az egyes erdélyi városok vezetői a színházzal kapcsolatban tesznek. A legtöbb városban botrányosan fejeződött be az elmúlt szezon, a színészek nem kapták meg rendesen gázsijukat és egyik napról a másikra tengődtek a társulatok. Az egyes erdélyi városok vezetőségei éppen ezért rendkívül elővigyázatosak a jövőbeni színigazgató személyének megválasztásánál. A színház-fronton kialakult helyzetéről a következő jelentéseket adjuk:

Az aradi színház ismertese, a Magyar Párt augusztus 30-ikára hívott össze ebben a kérdésben gyűlést, amely Barabás Béla dr. elnökletével foglalkozik a magyar színház és a színigazgató kiválasztásának kérdésével. Vigh Ernő színigazgató Temesvárt pályázza meg

és ugyancsak érdeklődött Temesvár városnál Szendrey Mihály színigazgató is a bérlet sorsa iránt. A város vezetősége azonban úgy határozott, hogy addig nem foglalkozik a kérdéssel,

amíg az új koncessziókat ki nem adják és amíg tudomására nem jut, milyen álláspontot foglal el Arad és Nagyvárad városa. Ez az álláspont az az, hogy az idei szezonra legszívesebben három város színházát kapcsolnák össze a régi rossz rendszer szerint: Aradot, Temesvárt és Nagyváradot, azzal az ismertetéssel és már lejárt indoklással, hogy „ennek a három nagy városnak talán sikerülni fog biztosítani egyetlen társulat létezését.”

Folynak az előcsatározások

Nagyváradon hasonlóan bizonytalan a helyzet. Ott is a Magyar Párt vette kezébe a színház-probléma elintézését, azonban konkrét javaslatok nem merültek még felszínre. A Kolozsvári Színpártoló Egyesület, amely a nagyvárad színház kérdését kezébe akarta venni, egyelőre nem jelentkezik megfelelő javaslattal és a nagyvárad Magyar Párt körében az az óhaj hangzott el, hogy az eddigi Kolozsvár—Nagyvárad együttes szinikerületének kombinációja helyett próbálkozzanak új megoldással, amelyet az Araddal és Temesvárral való összekapcsolódás jelentene. A közös szinikerület vezetőjének személyére nézve Parlagi Lajos színigazgatót emlegetik Nagyváradon, de megpályázta önállóan a nagyvárad színházát Szabadkai Miklós szatmári igazgató is.

Minden azonban egyelőre csak kombináció. Konkrét esemény az erdélyi színházi fronton még nem történt, pillanatnyilag csupán az előcsatározások folynak. Mert érdekes, bár mindannyian színigazgató panaszkodik, hogy tönkremegy, illetve már tönkrement a színigazgatás, mégis kivétel nélkül ragaszkodnak továbbra is a színházi-koncesszió megszerzéséhez.

Mielőtt azonban még a színház-fronton kialakul a helyzet, az illetékeseknek akik a jövő szezonban zavartalanul, anyagi botrányok és panaszok nélkül akarják élvezni a magyar színházát, figyelembe kell venniük a

val rendelkezések. Legyen legalább annyi tőkéje, amellyel az első negyedévben fedezni tudja a színház rezsiját, még abban az esetben is, ha nem lenne bevétele. De képezzen garanciát a múltja is arra, hogy fizetni fogja színészeit; még akkor is, ha tényleg az a veszély fenyegetné, hogy egy rosszul sikerült színházi szezon anyagi rizikóit viselnie kell.

A társulat összeállításának is megfelelőnek kell lennie. A színházi kísérletezéseknek egyszer be kell fejeződnie. A közönség megintta már a kísérleti nyúl szerepét, meguntta azt, hogy az ő idegeinek feláldozásával szerezzenek rutint különböző protekciók folytán felszínre került művészek számára. Olyan társulatot — úgy prózáit, mint operáit — adjanak a közönségnek, amely tényleg komoly ellenértéket nyújt a mai viszonyok között: kétszer is megdöntött kiadott felépő-díjakért. Csak értékes, komoly művészek gárdája veheti fel kellő sikerrel a versenyt a hangos-filmmel. És ha megtörtént a színigazgató kiválasztása, a megfelelő társulat összeválogatása, sorra kell kerülnie a másik problémának is: az anyagi támogatás kérdésének.

Háromezerötszáz aradi rádió-előfizető írásbeli kikérdezésére készül a postafőnökség

Új engedélyt akar kibocsájtani a rádiótársaság valamennyi rádiótulajdonos számára — Milyen kérdésekre kell felelnie minden aradi rádió-előfizetőnek

A rádióelőfizetőkre vonatkozólag új rendelet érkezett le az aradi postafőnökségre. A rádió-vezérigazgatóság mintegy tízezer deklarációs-ívet küldött le az aradi postafőnökség rádió-osztályához, azzal az utasítással, hogy valamennyi rádióelőfizetővel ki kell tölteni a nyomtatványokat, mert

a rádiótársaság új engedélyeket akar szerezni valamennyi előfizetője részére és egyidejűleg pontosan nyilván akarja tartani a rádió-előfizetők számát, személyi és egyéb adatait, a belügyminisztérium által legutóbb kiadott szigorú intézkedések miatt.

Ismeretes, hogy a belügyminisztérium rendeletére a rendőrségek és falvakban a csendőrségek tartják nyilván, hogy kik a rádiótulajdonosok és ellenőrzik, hogy engedélyük rendben van-e?

Az új engedélyek megszerzéséhez szükséges deklarációt két példányban kell kiállítani minden előfizetőnek. A nyomtatványokat, mint ajánlott levelet kézbesíti a posta s miután a deklarációt kiállította az illetékes előfizető, ugyancsak a levélkézbesítő postásnak kell átadni az ivateket, aki elismervény ellenében átveszi és a posta rádió-osztályának kézbesíti. Az ivatek érdekes új adatok szerepelnek, amennyiben a rádió-előfizetőknek személyi adataik bejelentésén kívül, az alábbi kérdésekre kell felelniük:

Milyen engedély alapján használják rádió-készüléküket, engedély száma, milyen készüléket használnak, milyen felszereléssel és hol használják a készüléket (lakásban, vendéglőben, klubban, vagy szállodában). A rádió-előfizető kötelezi magát, hogy az előfizetési díjat a meghatározott időn belül lefizesse az illetékes posta rádió-osztályán. A rádió-díjak ki nem fizetése esetén tudomásul veszi, hogy engedélyét a rádiótársaság visszavonja. Továbbá a következőkre kötelezi magát a rádió-előfizető:

a) tudomására hozza a postahivatal rádió-osztályának mindazon változtatásokat, amelyeket a készüléken, vagy annak felszerelésén eszközöltet, vagy ha lakást változtat,

b) kötelezi magát, hogy engedélyt ad a

Az elmúlt szezonban a kolozsvári román opera — amelynek abszolút magashívója, művészi teljesítménye elvitázhatatlan és kétségtelen — 150 ezer lej szubvenciót kapott: Arad-megyétől, míg 50 ezer lejt Aradvárosa szavazott meg számára. Ugyanakkor az aradi magyar színház semmiféle tényleges anyagi támogatásban nem részesült. Temesváron 250 ezer lejt kapott a magyar és német színház, míg 125 ezer lejt adtak a román operának. A szomszéd városban tehát megfelelő támogatást adtak a magyar színháznak, mi Aradon nem történt meg. Feltétlenül kívánatos volna, ha a város vezetői már most megfelelően méltányos álláspontot helyezkednének függetlenül attól, ki lesz a színigazgató. Aradváros tanácsában szép számmal szerepelnek magyar tanácsosok. Aradon magyar alpolgármester is van. Kíváncsi volna, ha a magyar tanácsosok a magyar alpolgármester vezetésével teljes számban megjelenének az augusztus 30-ikára összehívott ülésen, ahol a jövő színházi szezon sorsa felett döntenek. És a maguk részéről is hozzájárulnának az 1933—34. színházi szezon zavartalan lefolyásához. Oly módon, hogy elhatározzák a megfelelő szubvenció megszerzését. Az aradi magyar városi tanácsosok számára lehetővé teszi ennek a határozatnak keresztülvételét, ha komolyan és megfelelő eréllyel láttnak hozzá. Arad magyarságának bizalmából kerülnék a városi tanácsba a magyar tanácsosok, most rajtuk a sor, hogy bebizonyítsák érdemességüket erre a bizalomra. Megfelelően kiválasztott színigazgató, megfelelő anyagi támogatás: ez a két feltétel a jövő magyar színházi szezon sikerének kulcsa.

Marosi Rudolf.

rádió-társaság megbízottjainak, hogy lakásán, vagy ahol a készülék működik, ellenőrzést gyakoroljanak felette.

Abban az esetben, ha az illető rádió-előfizető be akarja szüntetni a gép használatát, köteles azt a rádió-társaságnak, illetve a postafőnökség rádió-osztályának bejelenteni, amely a gépet lepecsételi, azonkívül köteles az antennát leszerelni. Ha az előfizető felmondja a rádiókészülék használatát, ez nem mentesíti mindazoktól a díjaknak kifizetése alól, amelyekkel a használati időre hátralékban van és ezen összegek erejéig a rádiótársaság végrehajtást eszközölhet az előfizetőnél.

Aradon 3500 rádió-előfizetőnek kell kitöltenie ezt a deklarációt.

ami a rádió-osztály részéről tekintélyes munkát jelent. A deklarációkat a rádió-osztály köteles szeptember elsejéig kitöltve beküldeni a bucuresti-i központhoz. A postafőnökség az Aradi Közlöny útján kéri fel az összes rádió-előfizetőket, hogy mielőbb, amint kézhez kapják, töltsék ki ezeket a deklarációkat és az esetben, ha a nyilatkozatban foglalt pontok ellen kifogásaik volnának, írják rá a nyilatkozatra, hogy miért nem töltötték ki azt.

Aradvárosi mozik műsora

5. lel 8 és lel 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: „RUMBA-RUMBA“. (Ein steinreicher Mann.) Zenés, énekes bohózat, kitaláló rumba-slágerekkel. Főszereplők: DOLLY HAAS, CURT BOIS, ADELIE SANDROCK és PAUL HÖRBIER. A legsikerültebb film-bohózat. Kétórás kacagás.

SELECT MOZGÓ: „EMBERT ŐLTEM“. Hatalmas, rendkívül megráható társadalmi dráma. Főszerepekben: NANCY CARROL, PHILLIPS HOLMES és LIONEL BARRYMORE. Hely-árak: 5, 8 és 13 lej.

JÖN: A szezon legpompásabb sláger-filmje, Gustav Fröhlich mesterdarabja: „A CÉG ARÁJA“. (Die verliebte Firma.) Zenés, énekes, szerelmi történet a film világából. Gyönyörű svájci felvételek. Elsőrangú szereposztás: GUSTAV FRÖHLICH, LIEN DEYERS, VEREBES ERNŐ és ANNY AHLERS. (Legközelebb a Central-mozgóban.)

HIREK

„Vigyázat! Légítámadás“

A plakátragasztó megjelent a Boros Beni-téren. Felragasztott a hirdetésoszlopra, jó magasan, egy halványsárga plakátot. Aztán ment tovább, a kezeiben levő többi plakáttal, hogy elhintse a sárgafoltokat a város többi, eöfira szolgáló helyein.

Az emberek összeverődtek és olvasni kezdték a plakátot.

Rég nem láttak ilyet. A háborút követő, zürzavaros napok óta.

Amely így kezdődik: POLGÁROKI

A plakát románul van és sokan nem értik. Ezeknek fordítják az ucca készséges tolmácsai. A tömegben rég nem hallott szavak hangzanak el:

— A front mögött is nagy a veszély...
— Az ellenséges repülőraj bombái előtt nincs kegyelem...

— Megölik anyákat, asszonyaitokat, gyermekeiteket, testvéreiteket...

— Elpusztítják keserves munkával szerzett vagyonotokat...

— Tönkreteszik intézményeinket, templomainkat...

— Megkezdjük a légi védelem megszervezését...

— Legyetek jó románok...

— Jöjjetek el az előadásokra, ahol megtanulhatjátok, hogy miképpen lehet védekezni az ellenséges bombavető repülőgépek ellen...

A fordítások hevenyészettek. Nem fedik mindenhol szövegeit a plakát szövegét.

De a lényeg ez.

És a plakátot bámuló sorok között tompa sóhaj kél:

— Már megint itt tartunk?

És a hirdetésoszlop árnyékában az elfeledettnek vált borzalmak új rémülettel töltik el az embereket.

A halványsárga négyzetből ismeretlen hatású bombáktól terhes repülőraj árnya emelkedik a bámuló emberek feje fölé...

— IDŐPROGNÓZIS. Még változó idő várható, de gyengülő szelekkel és kevesebb esővel. A napali felmelegedés kissé erősebb lesz.

— ÉLETVESZEDELEMBEN VOLT A PÁPA. Rómából jelentik: A pápa ma délelőtt, Alba tavától visszatérően, Ciampino határában, kevés hirtelen végzetes katasztrófa áldozata lett. Egy alacsonyan szálló katonai repülőgép nekirepült a táviródrótnak és lezuhant. Egy pillanaton mulott csak, hogy a gép nem a pápai gépkocsira esett. A pilóta csak könnyebben sebesült meg.

— Lefutták a német acélszakosok sereg-szemléjét. Berlinből jelentik: Hitler egyenes kívánságára, Seldte birodalmi miniszter, a Stahlhelm vezetője, rendeletben lefújta az acélszakosoknak szeptember kilencedikére tervezett sereg-szemléjét.

— Fürdőjegyvel lehet Szászvárosra utazni. Bucurestiből jelentik: A CFR. vezérigazgatósága Algyógy-fürdőhely részére megadta az 50 százalékos kedvezményt. Algyógy vasútállomása Szászváros és így a Szászvárosra utazók is igénybe vehetik az 50 százalékos kedvezményt.

— Antiszemita-mozgalom a szovjethadiseregben. Moszkvából jelentik: A vörös hadiseregben antiszemita-mozgalom ütötte fel a fejét s a haditengerészetnél is hasonló tendenciák mutatkoznak. A szovjet-kormány megtette a leghatározottabb lépéseket a mozgalom elnyomása érdekében.

— Pisztolypárbaj egy képviselő és egy ezredes között. Marosvásárhelyről jelentik: Kényes affér keletkezett Szovátán Lázár Illés képviselő és egy ott nyaraló ezredes között. Lázár a fürdő vendéglőjében hangosan mulatott egy társasággal, amiért az ezredes rendreutasította. Az incidensnek lovagias folytatása lett és a képviselő ma Marosvásárhelyen pisztolypárbajt vívott az ezredessel. A párbaj során egyik fél sem sebesült meg.

— Borzalmas vasúti katasztrófa Amerikában. Newyorkból jelentik: A New-Orleans és a Newyork között közlekedő vonat Washington közelében kisiklott, mivel a Potomac folyó hídja a hatalmas viharok és esőzések következtében összeomlott. A mozdony és két kocsik lezuhant a töltésről, a többi kocsik felborultak. Négy halottat és negyvenöt sebesültet emeltek eddig ki a romok alól. A halottak között van a mozdonyvezető és a fűtő is. Az utasok, amíg a Washingtonból utnak indított seélyvonat megérkezett, a szabad ég alatt kellett, hogy átdideregjenek a hűvös éjszakát.

— Elmarasztalta a bíróság Gaál Franch a „Paprika-pörben.“ Budapestről jelentik: Gaál Franciska ismeretes perében mondott ma ítéletet a budapesti törvényszék. Réthy György színházi ügynök annakidején pert indított Gaál Franciska ellen, akit ügynöki díjának megfizetésére akart köteleztetni. A világsikert aratott „Paprika“ című Gaál Franci-film szerződésének megkötésénél ugyanis Réthy tevékenyen részt vett s miután a filmszerp eljátszásáért Gaál Franciska négyezer márkát kapott, ennek öt százalékát kérte mint közvetítési díjat. A járásbíró az annakidején elsőfokú 51 pengőt ítél meg Réthynek — Gaál Franci képviselője meg is nyugodott az ítéletben, azonban Réthy felbevezet. Így került az ügy ma a törvényszék elé, amely megváltoztatta a járásbíró ítéletét és 238 pengő megfizetésére ítélte Gaál Franciskát.

Építkezők figyelmébe !! Husz százalékos árleszállítás !! Az Arad-Brádi r.-t. téglagyára mészhomok tégláját ezrenként 1000.-- Lejért hozza forgalomba.

Megrendelések: Arad-Brádi r.-t.-nél, vagy
Barzava mészgyár és ker. R. T. Arad,
Bul. Reg. Ferd. 6. Telefon 9-18. 3721

— Előállították Bécsben Hitler gyámfát. Bécsből jelentik: Politikai körökben élénk feltűnést keltett, hogy a bécsi rendőrség előállította a községi tanács nacionalista tagjainak vezérét Mayerhoffert, aki Hitler gyámfája. Biztosra veszik, hogy Mayerhoffert kihallgatása után őrizetbe veszik, miután a rendőrség véleménye az, hogy Ausztriában nagyszabású nemzeti szocialista mozgalmat fedeztek fel. Hitler gyámfája minden bizonnyal tevékenyen részt vett ebben a mozgalomban.

Új orosz-japán háború fenyeget

Nitobe japán követ egy kanadai gyűlésen kijelentette, hogy Japán és Oroszország között új háború fenyeget, a háború ki fog törni, mielőtt mind a két állam elkészült az előkészületekkel. A japán megbízott szerint Oroszország nagy lendülettel folytatja háborús előkészületeit, Kelet-sibériában muniólgóvá, rakat rendez be s a transz-sibériai vasutvonalat kétvágányúra alakítja át. A követ szerint Japán és Kína között a viszony megjavult és egy Amerikával folytatandó háborúra ott senki sem gondol.

— Szeptember 21-én kezdik meg a Reichstag felgyújtása ügyének főtárgyalását. Lipcséből jelentik: A negyedik büntető szenátus elnöke szeptember huszonegyedikén reggel kilenc órára tűzte ki a Reichstag égésének büntügyi főtárgyalását. A tárgyalást tulajdonképpen Lipcsében tartják, de a bizonyítási eljárást Berlinben bonyolítják le, részben azért, mert a helyszíni vizsgálatok ezt szükségessé teszik, részben pedig azért, mert a tanúk nagyrésze berlini.

HA TEJRE SZÜKSÉGE VAN, azt szerezz be a „Színházi Feltárázó“-ban, ahol minden nap: reggel és este 8 órakor friss uradalmi tej kapható. — Ügyezintén Joghurt, aludtőj, lapte batut. — Jégbe hűtött dinnye.

Tulajdonos: LOVAS, asinház hátsó bojárattával szemben.

— Megrendszabályozzák az aradi uccai virágárusokat. Az aradi rendőrkvesztura szigorú rendeletet adott ki, amellyel rendszabályozni akarják az uccai s kávéházi virágárusokat. A közönség rengeteg zaklatásnak van kitéve a kávéházakban szinte percnként megjelenő virágárus gyermekektől, ezt akarja megszüntetni a rendőrkvesztura és ma elrendelték, hogy a jövőben virágárusnak rendes árusítási igazolvánnyal kell rendelkeznie. Igazolványokat viszont csupán a nagykorúak kaphatják meg, ugyanez áll az uccai virágárusítókra is. Egy-két nap múlva már szigorúan ellenőriztetni is a rendőrség és aki nem rendelkezik ilyen igazolvánnyal, szigorú büntetésben részesül, vagy megvonják tőle az árusítás jogát.

— Rendőri hírek. Jancker Péterné Str. Ciontea 9. szám alatti lakos, ma feljelentést tett a rendőrségen, amelyben elmondja, hogy az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek behatoltak padlására a tetőn keresztül és onnan 1000 lej értékű különféle holmit vittek magukkal. — A villanygyár tett feljelentést ismeretlen tettesek ellen, akik a Zimándi-úton három villanyoszlop közötti huzalt elloptak. — Özvegy Steinberger Józsefné Strada Doamna Balasa 184. szám alatti lakos lakásába, alkules segítségével betörték. Felforgatták az egész lakást és 3000 lejnyi értékű holmit vittek magukkal. Az aradi rendőrség az ügyekben bevezette a nyomozást.

Véres verekedés és késelés Ségában

Korcsmai mulatozás szomorú befejezése.

Véres verekedés játszódott le tegnap éjszaka Ségában. A verekedésnek egy életveszélyesen megsebesült áldozatát az aradi közkórházban ápolják. Békés mulatozással kezdődött. Bistrician Inocenti 35 éves Str. Sezatoriei 137. szám alatti lakos egyik ségei korcsmában ivott Lukács György társaságában. Éjfél felé járt az idő, amikor a társaság hazement Kovács György és Farkas Pál cigányzenészek kíséretében. Utközben szóváltás támadt a mulatozók és a zenészek között, akik összeverekedtek. A négy ember a földön fetrengve ütötte-verte egymást és már úgy látszott, hogy a cigányzenészek kerekednek felül, amikor a másik kettő bicskát rántott. Egyikük kését Kovács Györgyre dobta, Farkas Pált is megsebesítették, a zenész azonban emelkedt és panaszt tett a legközelebbi rendőrnél. Néhány perc múlva a helyszínre érkezett az őrszemes rendőr, aki értesítette a mentőket. Kovács Györgyöt a kórházba szállították. A késelő mulatozókat előállították a rendőrségre. Ma délelőtt megkezdtek kihallgatásukat. Bistrician felkísérték Mangra komiszárra. A verekedő ember maga is olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy nyomban értesíteni kellett Lusz Ferenc dr. hatóságát, aki megvizsgálta Bistriciant és megállapította, hogy okvetlen ápolásra van szüksége. A déli órákban meg nem döntöttek, hogy Bistriciant súlyos állapotára való tekintettel szabadlábra helyezik-e vagy sem. Az ügyben különben a vizsgálat folyik. Kovács Györgyöt, akit életveszélyes sebekkel szállítottak a közkórházba, még nem hallgatták ki.

— Kiskoru kommunista diákok bűnpöre a budapesti törvényszék előtt. Budapestről jelentik: Mindvégig zárt tárgyalás után, ma hirdettek ítéletet a büntetőtörvényszéken a kommunizmussal vádolt diákok bűnpörében. Ráth György építész-mérnököt három hónapra ítélte a törvényszék. A többi vádlottak neveit nem adták ki a nyilvánosság számára, mivel mindnyájuk kiskorúak. Egy diákleányt másfél hónapra, egy diákot pedig három hétre ítélték, a többi vádlottal szemben az ügyész elejtette a vádat.

— Hadat üzent a portugál kormány a fascizmusnak. Lisszabonból jelentik: A kormány hadatüzent a portugál fascistáknak, akik nemzeti szocialista elnevezés alatt szervezkednek. A hatóságok ma karhatalommal megszállták a fascisták opportói székházát és letartóztatták Silva Manuelt, a fascisták vezérét. A portugál nációk az utóbbi időkben egyre intenzívebben beleavatkoztak az állami ügyek irányításába is.

— Felrobbantották Lilleben a földalatti „vulkánt.“ Párisból jelentik: A francia tűzérsg felrobbantotta a Lille közelében a lakosságot pánikba ejtő földalatti munióios poklot. A világháborúból visszamaradt földalatti munióios raktárban tört ki ez a tűzvész és gyakori robbanásokkal a vidék lakosságát pánikba ejtette. Szerdán délután hatalmas explozióval megtörtént a munióios raktár légberbítése. A vidéket földrengésszerű robaj rázkódtatta meg. A lakosság most már megnyugodott. Szerdán a tűzvész egy halálos áldozatot is követelt. Egy munkás közelében robbant fel egy kézigránát s a szerencsétlen embert a robbanás ereje darabokra tépte. A tűzerek egyelőre még ott maradtak a felrobbantott földalatti raktár környékén és továbbra is kutatnak kézigránátok után.

— Leleplezett kommunista összeesküvés. Galatiból jelentik: Vikov városban a sziguranca nagyarányu kommunista szervezkedést leleplezett-le. Huszonöt kommunistát letartóztattak, akiknek legnagyobb része intellektuel. A szervezkedés vezetője országszerte ismert ügyvéd. Valamennyi letartóztatottat a galatli sziguranca kísérték be.

Osszecseréltek 24 csecsemőt

A kubai közvéleményt a levert forradalomnál is jobban foglalkoztatja az az eset, amely a forradalom napjaiban Havannában, az ottani állami szülészeti kórházban történt. A kórház egyik ápolónője összeveszett felebbvalójával, ami miatt csáltani. Az ápolónő huszonegy éves, bosszúból összecserélt, az anyák nem tudják megkülönböztetni cselemban az a gyuanu el és a saját gyermeküket nevelni.

Roosevelt megvonja Ford iparendeléjét

Newyorkból jelentik: Amerika két legnagyobb hatalmassága: Roosevelt elnök és Ford, az autókirály végleg szembekerült egymással.

Ford semmiesetre sem hajlandó elfogadni
Roosevelt munkakódexét,

amely létminimum biztosítását követeli a munkások és tisztviselők számára. Ford kijelentette, hogy nem hajlandó belemenni abba, hogy az ipar a szakszervezeti vezetők kezébe kerüljön.

Nem tűröm, hogy a köztem és alkalmazottaim között fennálló harmóniát megzavarják az illetéktelenül beavatkozó kormányzati emberek — mondotta.

Roosevelt ezzel szemben azon az állásponton van, hogy meg fogja törni Fordot és kényszeríteni fogja arra, hogy elfogadjon a munkakódexet. A kormány azzal fenyegetőzik, hogy azoktól a munkaadóktól, akik nem írják alá a munkakódexet,

meg fogja vonni az iparendelést. Ez a veszély fenyegeti az autókirályt is.

Hollandia kitasítja az egyenruhás külföldieket. Hágából jelentik: A hollandi igazságügyminiszter utasította valamennyi rendőrhatalóságot, hogy az egyenruhát, vagy pártijelvényt viselő külföldieket egyszerű figyelemztetések arra, hogy Hollandiában tilos az ilyen viselet, ha pedig még egyszer rajtakapják őket egyenruha vagy pártijelvény viselésén, azonnal tegyék át az illetőket a határon. A figyelmeztetett emberekről a rendőrhatalóságok kötelesek pontos feljegyzéseket készíteni.

Gyermekeparalízis-járvány Dániában. Kopenhágából jelentik: Dániában súlyos gyermekeparalízis-járvány pusztít. Az iskolákat és a nyári szünidei gyermekelepeket bezárták. A gyermekeparalízis járvány fészke Hølttebro városa. Ezen a vidéken bezárták azokat az uradalmakat is, amelyekből tejet szállítottak és egész Dániában rendőrvosi felügyelet alá helyezték a tejüzemeket, miután azt hiszik, hogy a tej révén terjed a járvány.

Égő hajók. Pozsonyból jelentik: A Harlem nevű holland tankhajó csütörtökön reggel még mindig ég. Hajnalban három órakor újabb két hatalmas robbanás következett be. A tüzoltók munkája most már csak arra szorítkozik, hogy a partról víz sugarakkal hűtik a hajóttestet, hogy az derékban ketté ne törjön. A kórházban ápolat 16 sebesült tüzoltó közül nyolcnak az állapota életveszélyes. Az anyagi kár egymillió csehkorona.

Párisból jelentik: Le Havrei közlés szerint a Lafayette nevű francia óceángőzös fedélzetén tűz ütött ki. A hajó a le-havrei kikötőben horgonyzott és így a tüzet a legénység segítségével könnyen eloltották. Az anyagi kár csekély.

Romániába szökött a merénylet csendőre. Brecenből jelentik: Kalla József nyírbátori csendőrtörzsrörmester vasárnap hajnalban szolgálati revolverével kétszer egymásután rálőtt Szabó József csendőrpáncsnokra, akinek az egyik golyó a csipőjébe hatolt. A súlyosan sérült őrsparancsnokot a debreceni klinikára szállították, a merénylet törzsrörmester elmenekült. Mint a nyomozás most megállapította, Kalla József vasárnap éjjel a tizenegyes számú határkőnél román területre szökött, miután előzetesen egy kukoricasban bujkált. A csendőrtörzsrörmester a külügyminisztérium útján értesítette a román hatóságokat. Szabó József túl van a veszélyen, állapota javul.

Véget ért a hollywoodi sztrájk. Londonból jelentik: A hollywoodi hangosfilmgyárak műszaki személyzete abbahagyta a sztrájkot, amelyet bérviták miatt kezdett meg. A sztrájkban mintegy hatszázan vettek részt.

Dolly Jancsi meggyógyult és átvész egy párisi revüszínházat. Párisból jelentik: Dolly Jancsi, a Párisban élő magyar táncosnő hónapokig betegeskedett és kétszer meg is operálták. Most már meggyógyult és a Rivierán idűl. Itt tárgyal az egyik párisi revüszínház átvételéről: át akarja szerezni ezt a színházat és ha létrejön az üzlet, átvész a revüszínház igazgatását, de ő maga nem gondol arra, hogy fellépjen. Az új vállalkozásban nővére, Dolly Rózi is érdekelt lesz, aki nemrég vált el a férjétől, egy dúsgazdag kanadai milliomostól, újból férjhezment és most ismét jelentékeny vagyonnal rendelkezik.

Óriási szunyograj Grác felett

Óriási szunyograj vonult el, úgy, hogy egy óra hosszat tartott, amíg az óriási tömeget elvitte a szél. A szunyograj szélessége 20 méter volt, a város felett, a Dunán egy vonalban haladott.

A mezelenek mulatsága. Párisból jelentik: Toulon kikötőnegyedének egyik kávéházában táncmulatságot rendeztek a nudisták. Kibérelték az egész kávéházat, melyben teljesen meztelenül jelentek meg. Ettől eltekintve, úgy viselkedtek, mint a rendes kávéházi vendégek: leültek az asztalok mellé, fogyasztottak, majd időnkint a parkettra mentek és táncoltak. A kávéház erősen ki volt világítva, úgy, hogy az ucca járókelői kényelmesen beláthattak. Hamarosan nagy tömeg verődött össze a kávéház előtt és egyre fenyegetőbben kezdett viselkedni. A feldühödött emberek végül is berontottak a kávéházba és ütlegelni kezdték a táncoló nudistákat. Hamarosan kihergették őket a kávéházból. A nudisták Ádám- és Éva-kosztümben rohantak végig a város főutjain, ami nem csekély derűtséget keltett.

Pénteken kezdődik Budapesten az evezős Európa-bajnokságért a verseny. Budapestről jelentik: Az evezős Európa-bajnokságok iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg, amire jellemző, hogy eddig 9 holland, 2 lengyel, 6 olasz, 3 francia, 6 román, 2 német, 2 osztrák, 4 cseh, 3 jugoszláv, 3 spanyol és egy-egy dán, török, görög illetve belga újságíró érkezett már a magyar fővárosba a bajnokságokra. A negyvennégy hírlapíró mellett 15 külföldi fotóriporter dolgozik. A selejtező mérkőzések pénteken délután kezdődnek, azénket nemzet részvételével.

Valóság lett a „Bűvös szék”

Egy Cammon Sándor nevű angol tudós oly készüléket talált fel, amely megvalósítja Karinty bűvös székét, azaz elárulja, ha valaki hazudik. Az igazság-gép megakadályozza azt is, hogy valaki önmagát csalja meg. Cannon szerint a gép többévi kísérletezés eredménye. Hátránya azonban az, hogy megtehető komplikált, mert az szükséges hozzá, hogy a megvizsgálendő egyén testét három óv vegye körül, amelyekben egy olyan akkumulátor van beépítve, amely csak úgy, mint a földmágnesjelző készülékek szeizmográfja, bizonyos vonalakat ír le abban az esetben, ha a megvizsgálendő egyén hazudik. Ez a rendszer is mutatja, hogy a hazugságot nem olyan könnyű a világból kiirtani.

A portugál kormány a meztelenség ellen. A liszaboni kormány szigorú rendeletet hozott a meztelenség ellen. Ez a rendelet utasítja a tengerészeti rendőrséget, hogy a partvidék fürdőhelyein izléstelen kivágásu, szemérmellen és megbotránkozást keltő, fürdőruhás nők, valamint fürdőruha nélkül napfürdőzők ellen a lehető legszigorúbban lépjenek fel és feljelentés esetén a botrányosan hiányos öltözetű nőknél alkalmazzanak pénzbírságra át nem változtatható elzárást büntetésként, tekintet nélkül az illető kiletére, vagy férjeik állására. Ismételt feljelentés esetén a meztelenség híveit 30 nap elzárásra fogják büntetni.

Csónakban Mannheimból Londonig. Londonból jelentik: Két fiatal heidelbergi diák — Heune Waldemar és Schnitzler Fritz — kis csónakban ideérkezett. A két diák Mannheimból indult utnak, még pedig, mint mondják, szüleik előzetes tudta nélkül. A Rajnán csónakáztak lefelé, majd a belga partok mentén kiveztek a La Manche-csatornába. Itt erős viharba kerültek, úgy, hogy kénytelenek voltak egy halászhajó segítségét igénybe venni és Folkestoneba eljutni. Azután az angol part mentén Londonba eveztek fel.

A bécsi rendőrség a Josefstadter strassei gyilkos nyomában. Bécsből jelentik: A rendőrségnek végre sikerült az első nyomot megtalálnia a Josefstadter-strassei gyilkos utáni kutatás során. A rendőrség megállapította, hogy Ruprich reggel negyed kilenckor beült egy bécsi rokonához. Ruprich nagyon levert és ideges volt s minden kitérő nélkül bejelentette, hogy megölte Mayernét és hogy a tizenöt éves Hildát is leütötte.

Mennem kell, mondotta, mert még egy életfogytiglani börténbe kerülhet nekem ez a dolog.

A menekülő gyilkos csak pénzt kért rokonától, aki annyira meg volt lepve és döbbenve, hogy szinte nem is tudta mit csinál, amikor husz schillinget adott neki. Ekkor Ruprich elment, azóta nyoma veszett. A rendőrség folytatja a Wienerwald átkutatását, eddig azonban még nem sikerült eredményt elérni.

URANIA HANGOS MOZGÓSZÍNHÁZ. TERMÉSZETES HÜVÖS TÁJÉK.

MA, pénteken: 5, 8 és 10 órakor

A cenzurabizottság kivételes engedélyével csak szeptember 1-ig játszható.

Teljesen új átdolgozásban, zenekari kísérettel és orgányzenével:

Magyar Rapszódia

Székely István rendezése. Ábrahám Pál betétszámával.

Willy Fritsch — Lil Dagover — Dita Parlo — Báthory Gizella — Hellay Andor.

Helyárak: 10, 13 és 20 lej. Jegyelővétel este 9 óraig: Menczer dohánytőzsdé, Str. Alexandri (Salaz-u.) sarok.

Rendőrség védi a varsói zsidó könyvesboltokat. Varsóból jelentik: A varsói rendőrség kénytelen volt elrendelni, hogy a belváros egyik uccájában rendőri készségtáborozzon. Ebben az utcában ugyanis igen sok zsidó könyvesbolt van és most, hogy a tanév kezdete közeledik, antiszemita érzelmű diákok a tankönyvek drágasága miatt tüntetnek a zsidó könyvkereskedések ellen. A diákság kimondotta, hogy bojkottálni kell a zsidó könyvesboltokban való vásárlást és erőszakkal akarja megakadályozni, hogy bárki is vásároljon ezekben a boltokban. A diákság erőszakos fellépése máris több letartóztatásra vezetett.

Parlament képviselői védelmezték Amerikában a gangstereket. Newyorkból jelentik: Medile szövetségi főügyész szenzációs bejelentést tett a newyorki esküdtbírók egyik zárt ülésén. A főügyész 5 demokrata és 1 republikánus képviselőt vádolt meg azzal, hogy szoros összeköttetésben állnak a gangsterekkel. A bejelentés szerint a gangsterek különböző csoportját a parlamenti képviselők védelmezték meg gyakran, ezzel szemben választási költségek címén óriási összegeket vágtak zsebre tőlük. A bejelentés óriási megrökönyödést váltott ki és a megvádoltakat bíróság elé állítják.

Korbács és halál vár az ir fascistákra. Londonból jelentik: Az ir kormány a tegnapi délután tartott minisztertanács eredményeként a késő éjjeli órákban törvénytelennek nyilvánította a „kékingesek” szervezetét. Együttal kinevezte annak a katonai törvényszéknek a tagjait, amely hivatalosan a politikai vétségek és bűntettek felett ítélkezik. A katonai törvényszék rendkívüli hatáskörrel ruházta fel. Büntető hatásköre a megkorbácsolástól a halálbüntetésig terjedhet. A katonai törvényszék az ir szabadállam hadseregének magasrangú tisztjei, még pedig ugyanazok, akiket 1931 októberében a Cosgrave által felállított katonai törvényszék tagjává nevezték ki.

Próbálja ki szerencséjét! A Fekete-tenger partjaira induló társasutazás iránt, amelyet a Mavila Tekirghiol Rt. rendez, egyre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg. Mint már jelentettük, a rendezőség az ország minden részéből érkező kirándulók részére sorshuzással egybekötött táncstélyt rendez olyformán, hogy minden 25-ik személy nyelvényben részesül. A nyeremény nem kevesebb, mint 7 napi nyaralás teljesen ingyen a Fekete-tenger partján. Így tehát a szerencsés nyerő, amennyiben ideje engedi, újabb hét napot tölthet a fürdőhelyen és teljesen ingyen kapja az ellátást, fürdőt, stb. Amennyiben a nyerőnek nem áll módjában a tartózkodást meghosszabbítani, akkor a már eltöltött, kifizetett nyaralás árát, az 1300 lej vizszakapia. A sorsolásban való részvételhez a rendezőség által kibocsátott, számozott igazolványt jögsz fel, amelyet a társasutazás minden résztvevője megkap. Próbálja ki szerencséjét és vegyen részt a társasutazásban! Jelentkezni az Aradi Közlöny kiadói hivatalában lehet, ahol részletes felvilágosítással is szolgálnak.

A Goldschmidt-bank jellege-pályázata

Ha már sorsjegy — legyen Goldschmidt! Szerencsét csak az biztosít.

A szerencse háza. Goldschmidt bankháza.

Galló Géza.

„H. M.”

Kirándulás Aradhegyre. Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi Czárán Gyula osztálya folyó hó 27-én (vasárnap) kirándulást rendez Aradhegyre. Menetirány: Radnán átszállás a CFR-re, utazás Milováig, nagy milovai völgy, jernovai vadászház, solymosi gerinc-ut, solymosi várrom. Solymos községen át Máriaradna. Menethossz: 22 km. Vezető Bratescu Zeno. Összes költség 60 lej oda és vissza. Indulás tervezett nap reggel 5 órakor, visszatérés este 8.10-kor. Vendégek a kirándulásban résztvehetnek.

Diáksegélyző-akciót indít újra az Országos Magyar Párt köz- ponti vezetősége

Az Országos Magyar Párt központi vezetősége közlés végett küldte az Aradi Közlöny szerkesztőségének az alábbi sorokat:

Nyolcadik esztendeje annak, hogy az Országos Magyar Párt intézményesen igyekszik segíteni a leszegényedett, ezer gonddal küzdő magyar szülők egyetemi és főiskolai tanulmányokra törekvő gyermekein. A magyar társadalom nemcsak felfigyelt akciókra, de megértette és lelkes áldozatkészséggel támogatta azt, annyira, hogy az első években rendes havi segélyként félmilliót meghaladó összegeket tudtunk kiosztani. A katasztrófálisan leromlott gazdasági helyzet azonban újjá állt az áldozatkészségnek és az adományok összege lecsökkent annyira, hogy az elmúlt tanévben már csak két-két ízben tudtunk némi tandíj és vizsgadíj segélyt kiosztani, amelyek összege messze mögötte maradt az előző éveknek.

Emellett a szomorú jelenség mellett aggodva vesszük észre, hogy azt a nemzeti összetartást, amely a diáksegélyezés gondolatának eredője volt, a romboló nemzetköziség áramlata fenyegeti. Vitán felül áll, hogy ez az áramlat elsősorban az elméletek körében élő, a befolyásolhatóság és tapasztalatlan lelkesedés korában levő egyetemi és főiskolai ifjúságot környékezi minduntalan, amely ellen szeretettel kell küzdenünk.

Segítségért fordulunk tehát mindazon nemesszívekhez, amelyek ezt a mozgalmat támogatták és kérve-kérjük, hogy az új iskolai év küszöbén bármily csekély összegű adománnyal tegyék lehetővé, hogy diáksegélyakciónkat az 1933-34. tanévben is eredményesen folytathassuk. Mindenemü adományt a központi pártelnökség címére: Kolozsvár, Strada Motilor (Monostori-ut) 18. szám alá kérünk küldeni. Minden eddigi támogatásért hálás köszönetet mondva, fogadják tiszteletünk nyilvánítását:

Dr. Inczédy-Jóksman Ödön s. k.
az Orsz. Magy. Párt ügyv. alelnöke.

A világ élete — egy óra leforgása alatt

Egy amerikai statisztikus szenzációs adatai a globus életének egy átlag-órájáról
— Óránként 5440 ember születik és 4630 hal meg —

Nagyon kevesen vannak, akik tudják, hogy mi minden történik a világon egyetlen óra leforgása alatt. Hatvan perc egy valóságos örökkévalóság, amely idő alatt az emberek milliói mennek tönkre, járnak szerencsétlenül, vagy csinálják meg szerencséjüket. Egy amerikai statisztikus most rendkívül érdekes statisztikát állított össze a világ egyetlen órájának eseményeiről.

Kiderül ebből a furcsa statisztikából, hogy a földön

egy óra alatt 5440 ember születik, míg a halálozások száma 4630.

Időközben ugyancsak egy óra alatt 1200 pár esküszik örök hűséget egymásnak, hogy azután 85 pár ennek az ellenkezőjét cselekedje. Kiszámította a pontos statisztikus, hogy óránként tizenöt gyilkosság fordul elő, kizárólag csak a civilizált országokban. A többi kisebb bűnesetek száma 198.500, azonban mindössze 117 ezer esetben ítélkezik a bíróság.

Most pedig a közgazdaság következik. Egymillió kilogramm gyapjút dolgoznak fel egy óra alatt, míg gyapotot ugyanezen idő alatt 300 ezer kilogrammot gyártanak. A cukorgyártás 60 percnyi időtartam alatt eléri a 99.600 tonnát, az emberek azonban ebből a mennyiségből csak 98 ezer tonnát fogyasztanak el. Miért oly drága tehát a cukor? A dohánypeldolgozás ezen idő alatt 176 tonna. Nem érdektelen az sem, hogy

egy óra alatt a világ borfogyasztása kerek másfélmillió, sörfogyasztása pedig félmillió liter.

Az emberek 50 millió csésze kávéat isznak meg, 25 millió burgonyát készítenek el, a három millió 600 ezer kilogramm hus mellett. Ugyanezen idő alatt az éhes emberiség nem kevesebb, mint 30 millió kilogramm kenyeret és két és félmillió tojást eszik meg.

Egyetlen óra leforgása alatt a világon 122 ezer tonna szénét égetnek el. Az aranybányászat eléri az 50 ezer dollár értéket, míg az ezüsté a 150 ezer dollárt. Ezalatt a röpke 60 perc alatt 35 ezer vadállatot lönek le a vadászok. Ugyancsak hatvan perc alatt termelnek a földből 152.240 hordó petroléumot. Ebben az időben 700 különböző motort gyártanak és óránként 17 ember áldozata van az autóközlekedésnek.

Az öt világrészben rövid egy óra alatt 114 ezer sürgőnyt adnak fel az emberek, amelyeknek csak a feje kereskedelmi vonatkozású. A feladott levelek száma természetesen összehasonlíthatatlanul nagyobb és meghaladja az egy milliárd 141 millió 600 ezres számot. A leveleken lévő postabélyegek összértéke pedig nem kevesebb, mint 25 millió dollár. Megtudhatjuk még a fentiekén kívül, hogy

a filmipar egy órai munkája 15 kilométer negatív filmet igényel.

A papirgyártás egy óra alatt mindössze 1900 tonna és ezen idő alatt 1 millió 600 ezer újságot és folyóiratot nyomtatnak. És legvégül ugyancsak egyetlen óra alatt a föld 1776 kilométernyi utat tesz meg, amely idő alatt felületén számos vihar és legalább egy földrengés fordul elő.

SPORT KÖZLÖNY

A kormány fedezi a diák-válogatott futballcsapat torinói kiküldetésének költségeit

Az atlétákat kijelölték, de pénzük nincs még

Bucurestiből jelentik: Torinóban rendezik meg szeptember 3. és 10-ike között a diák-olimpiász, amelyen Románia egy futballcsapattal és hét atlétával képviselteti magát. A kormány is felismerte annak fontosságát, hogy Románia is résztvegyen az olimpiáson s a kiutazás költségeinek fedezésére nagyobb összeget bocsájtott a diákok rendelkezésére. A román diákvalogatott futballcsapat gerincét a kolozsvári Universitatea adja. Az eddigiek szerint a következő játékosokból fog összetevődni a csapat: Muntean (Sp. Studentesc), Burdan (Gloria Arad) kapusok, Sfera, Iancovici (U), Linder (Olimpia, Buc.) hátvédek, Gain, Ghilezan, David (U), Borbely I. (Belvedere), fedezetek, Sárbu (U), Dumitrescu (Venus), Sepi (U), P. Valcov (Venus), Schileriu (Sp. Studentesc), Surlasiu (U), csatárok.

tesc), Surlasiu (U), csatárok.

Abban az esetben, ha a többi egyesületek nem bocsájtják játékosait a diákvalogatott rendelkezésére, a teljes kolozsvári egyetemi csapatot küldik ki Olaszországba.

A futballcsapat kiküldetése teljesen biztos, ellenben az atléták elé nehézségek tornyosultak, mivel azok költségei még nincsenek előteremtve.

A vasárnapi predeáli versenyek alapján a bucuresti-i szövetség kijelölte a következő atlétákat a torinói főiskolai világbajnokságokon való részvételre: Kovács (KAC), Herold (Brassó), Lupán (TAC), Bakó (SUEF), Beju, Buciu (Bucuresti) és Soós (Kézdivásárhely). Amint látható, az atléták is ki vannak jelölve, csak pénzük nincs még ezideig a kiutazásra.

Gusti közoktatásiügyi miniszter egy kupát tüzött ki a Ferencváros — Ripensia-mérkőzés győztesének

A Ferencváros csapata pénteken érkezik meg Bucurestibe, ahol két mérkőzést játszik a Juventus és a Ripensia ellen. Bucurestiben hatalmas az érdeklődés a Ferencváros szereplése iránt s különösen a Ripensia elleni játékát előzi meg nagy várakozás. Jellemző erre az, hogy Gusti közoktatásiügyi miniszter, aki nagy futballbarát, egy értékes ezüst kupát tüzött ki a meccs győztesének. A Ferencváros bucuresti-i mérkőzéseire előre jelezte kimenetelét Magyar, bucuresti-i magyar követ.

— Megoperáltatta magát a híres jugoszláv balszélső. Budapestről jelentik: Zecevic Draguljab, a neves-jugoszlávai balszélső, aki súlyos lábsérülése miatt, már hosszabb ideje munkaképtelen a futball terén. Budapesten megoperáltatta magát. Dr. Molnár főorvos végzi el a futballista lábán a szűkséges műtétet, amely azután ismét visszaadja a labdarugó sportnak a kitűnő balszélsőt.

Reorganizálják Németországban a labdarugósportot

Berlinből jelentik: Németországban mindent új alapokra fektetnek most. A futballt is. Nerz tréner lett a birodalom labdarugó-sportjának legfőbb intézője, aki igen üdvös reformokat léptet életbe. Elsősorban a több százezernyi labdarugócsapatok számát egyharmadára akarja csökkenteni, hogy a klubcsapatok nagyobb erőt képviseljenek, azonkívül a csapatok eredményes szereplése érdekében el akarja rendeltetni, hogy azok évenként legfeljebb csak 26 mérkőzést játszhasanak.

— A magyar válogatott például — mondotta Nerz — a kontinensen verhetetlen lenne, ha a játékosokat a klubok nem dolgoztatnák agyon üzleti érdekekből. Az olaszok már jobban ügyelnek erre és ez feltűnő sikereiknek titka.

O Az egyik bucuresti-i lap interviút közöl Sándor Alfonzról, a Magyar Atlétikai Szövetség nemzetközi ügyeinek vezetőjétől, amelyben az ismert atlétavezér megállapítja, hogy a román atlétika fejlettségének főoka az, hogy hiányzanak a nagy versenyek és a nemzetközi találkozáások, amelyek ki tudnák hozni az atlétákból a bennük ejlő eredményeket.

O Az ATE választmányi ülését ma, pénteken este 9 órai kezdettel tartja meg az Iparos Otthon különteremben.

O Mikóczi Gyula, az AAC volt középiedezete, aki egy évvel ezelőtt Olaszországba vándorolt, ma megérkezett szülei látogatására, Aradra. A szimpatikus játékos nagyon jól néz ki és mint mondja, kitűnően megy a dolga odakint. Az őszi szezonban valószínűleg új egyesületben fog játszani, miután több vezető olasz klubtól kapott szerződtetési ajánlatot.

O Az AMTE sakkversenyének első fordulója. Ma este folyt le az AMTE sakk-csapatversenyének első fordulója, amely izgalmas és fordulatokban gazdag szellemi sportot hozott. Eredmény: ATE—AMTE B. 2:2, Fortuna—Hakoah A. 0:4, AMTE A.—Hakoah B. 1:3. Holnap este 9 órakor bonyolítják le a verseny második fordulóját, amelyen favorit-csapatok találkoznak. A verseny rendezősége szívesen lát vendégeket.

O Zsidó jamboree Nagybnányán. Nagybnányáról jelentik: Két hete gyűlekeznek már Románia minden városából a „Mizrach” vallásos cionisták cserkészkei a Fokhagymás-fürdő melletti táborban, hogy itt tartsák meg az ezévi vezetőségi konferenciákat is. A táborban vasárnap műsoros előadást tartottak, melynek nagy sikere volt.

O Megállapították az athéni Balkán-játékok programját. Az október 1-én Athénban kezdődő Balkán-országok közötti nagy atlétikai viadal programját megállapította a görög szövetség. A viadal számait négy napra osztották be, vasárnapra október 1-ére, szerdára október 4-re, péntekre október 7-re és vasárnapra október 8-án lesz. A csolatos konferencián sorbuz dönteni, hogy 1934-ben mely a játékokat, Bulgária, Románia, Jugoszlávia közül. Görögország is vendégül látta a nem vett részt a sorsol

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Perlik az államot a prémium miatt az ország gabonaexportőrjei

A Gabonaexportőrök Országos Szövetkezetének izgalmas közgyűlése Bucurestiben — Kihagyja a kormány a szövetkezeteket a gabonavásárlásból

A Gabonaexportőrök Országos Szövetsége telfutott hangulatban rendkívül izgalmas gyűlést tartott ma Bucurestiben, amelyen E. Brancovici professzor elnökölt. A megnyitó beszédben az elnök rávilágított arra, hogy a gyűlés legfontosabb pontját a gabona exportprémiumok kérdése képezi. Hosszas megbeszélések után a közgyűlés a következő határozatot hozta:

A gabonakereskedők, akik 1931. óta előlegezték az államnak a gabonaprémiumokat, megdöbbenve tapasztalják, hogy jogos követeléseikhez a kormány ismételt ígéretei ellenére nem jutnak hozzá. Az elmúlt két év alatt a gabonakereskedők a legkülönbözőbb intervenciókkal igyekeztek rábírní a kormányt arra, hogy

250 millió lej kivevő prémium követelésüket tizesse ki.

Intervencióik alkalmával hangsúlyozták, hogy az export-prémiumok segítségével, amelyeket előlegezték, 100 ezer vaggon gabonát vittek ki az országból és rövid idő alatt 3 milliárd lej devizát szereztek ilymódon a Nemzeti Banknak. A pénzügyminiszter nemrégiben ígéretet tett arra, hogy a kenyérbélyegekből, valamint a liszt speciális illetékéből befolyó összegeket kizárólag a gabonakereskedők részére tartalekölja. Közben azonban kiderült, hogy ezeket a jövedelmeket előzőleg már máshova kötötte le és ezért a gabonakereskedőknek adóbónokat ajánlott fel. Tekintettel arra, hogy a gabonakereskedők jó adófizetők és hogy az említett bónokat ennek következtében nem használhatják fel, ezt az ajánlatot visszautasították, annál is inkább, mert nekik

üzleteik lebonyolításához nem bónokra, hanem készpénzre van szükségük.

Mindezeket figyelembe véve és abban a meggyőződésben, hogy vannak még bírák Romániában, a gabonakereskedők értekezlete úgy döntött, hogy

az exportprémiumok kérdését bíróság elé viszi

és ilymódon igyekszik jogait biztosítani. Ezért a gabonaexportőrök felhatalmazták a szövetséget, hogy bizza meg jogtanácsosait a pereknek a bucuresti-i törvényszék előtt való megindításával.

A gabonaexportőrök határozata Bucurestiben általános feltűnést keltett. Ez a határozat, amelynek értelmében a kereskedők úgy döntöttek, hogy beperelik az államot, élesen világít rá arra a helyzetre, amely az exportprémiumok kifizetése következtében előállott és amely megbénította a gabonakereskedők egy részének tevékenységét.

Itt írjuk meg, hogy eddigi jelek szerint a szövetkezeti központ, amelyet ardvalevőleg a kormány gabonaértékesítési programjának lebonyolítására szemeltek ki, egyelőre csak passzív szerephez jutott. A kormánynak — mint az eddigi intézkedésekből kitűnik — az a célja, hogy

a piacot ne zavarja a szövetkezetek indokolatlan fellépése által.

hogy a gabonapiacot a legjelentősebb válság ezennel is a malmok és a gabonakereskedők képezi. A szövetkezeti központ egyelőre az a szerepe, hogy a gabonát és csak ott lépjen közbe a gabonavásárlásokkal, ahol a piac esésétől kellene tar-

tani. Mihelyt a buza ára eléri a kormány által kívánt színvonalat, a szövetkezet nyomban visszavonul. Az eddigi jelek szerint

a kormány a buza alapárát 75 kilogrammos minőségénél 30 ezer lejben kívánja megállapítani.

A gyengébb minőségű búzával a termelők természetesen a minőség arányában leszállítanák az árakat.

A londoni gabonakonferencia búzatanács felállását határozta el, amely időszakonként üléseket tart Londonban azzal a céllal, hogy tanácsadói minőségben ellenőrizze a nemzetközi buzaegyezmény végrehajtását a feleslegek elhelyezésénél. Ami a nemzetközi buzaárát illeti, a világpiac a vámmentes buza arányát veszi zsinórmértékül. A tanácsban úgy az export-, mint az importállamok képviseltethetik magukat.

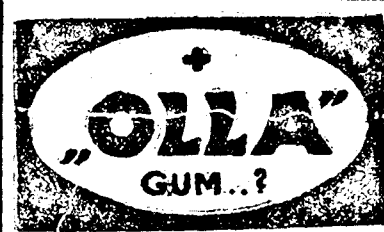
Román-magyar fabizottság alakul Pesten

Egységes áru — egységes árak — Értekezletet tartanak Kolozsváron a favállalatok képviselői

Nagyjelentőségű értekezletre ülnek össze augusztus 28-án Kolozsváron azoknak a romániai favállalatoknak a képviselői, amelyek Magyarországra exportot bonyolítanak le. Az értekezletnek az a célja, hogy egységes alapokra fektessék a Magyarországra irányuló fűrészáru-kivitelt. Minden korlátozás és dekonjunktúra ellenére a magyar piac még mindig egyik legfontosabb vevője a román fának, amelyből havonta 3300 tonna megy keresztül a határon. Ezen a tényen kívül különleges jelentőséget kölcsönöz a kolozsvári tanácskozásoknak az is, hogy annak maga az állami erdőpénztár, a CAPS a kezdeményezője. Tudott dolog, hogy a magyar kormány által engedélyezett fabeviteli kontingens legnagyobb hányadát a CAPS, a kolozsvári Intreprinderile Forestiere Romane és a besztercenaszói határhozred vagyonát képező „Regna” foglalta le magának. Ez a három vállalat Kolozsváron közös eladási irodát állított fel és ezen keresztül bonyolítja le magyarországi fakivitelét. Ez az alakulat hivatalos jellege és bürokratikus gátlásai miatt nem tudta a remélt eredményeket

— **Megszűnt a váltóhitel.** Bucurestiből jelentik: Az Argus mai száma statisztikát közöl, amely szerint az év első felében 65 ezer váltót óvatoltak, összesen 1325 millió lej értékben. Az elmúlt év hasonló időszakában 145 ezer váltó került óvatolásra, 2914 millió lej értékben. A lap megjegyzi, hogy ez a csökkenés távolról sem jelent javulást és nem annak a jele, hogy az adósok fizetőképessége megjavult, hanem azzal magyarázható, hogy a váltóhitel szinte teljesen megszűnt és már csak a régi tételek vannak forgalomban.

— **Kedvezményes vasúti tarifa a Csehszlovákia felé küldött benzin-szállítmányokra.** Bucurestiből jelentik, hogy a CFR vezérigazgatósága a Csehszlovákia felé irányuló nehéz benzin-szállítmányok tarifáját augusztus 20-ikától kezdve, ez év december 31-ig terjedő érvényre leszállította. Azok az exportőrök, akik a kedvezményes tarifát igénybe akarják venni, kötelesek minimálisan öt millió lej garancia-képpen letétbe helyezni. Ez az összeg annak a tarifa-különbözetnek fedezésére szolgál, amelyet akkor kell az exportőrnek fizetnie, ha minimálisan 29 ezer tonna nehéz benzint nem szállít le december 31-ig.

Ne kísérletezen egészségével, kérjen Ön is kimondottan eredeti „OLLA” övszert, mely megóvja Önt nemi betegségektől.

— **Uj emlékbélyeget bocsájt ki a posta.** A postavezérigazgatóság leiratban értesítette az aradi postafőnökséget, hogy szeptember elsejétől új emlékbélyegeket hoz forgalomba, a sinaiai Peles-kastély félévszázados fennállásának jubileuma alkalmából. A Peles-kastély ötvenesztendősi jubileumi ünnepségei szeptember 25-ikén folynak le Sinaian s az új bélyegsorozat addig marad érvényben, amíg az ünnepségek befejeződnek. Külön érdekessége az új bélyegeknél, hogy az ország egyetlen bélyegárusítója sem kap árusítási engedélyt a Peles-kastély bélyegekre, amelyeket csupán a prahovamegyei postahivatalok és monopollerakatok árusíthatnak. Az aradi postafőnökség azért kapott értesítést a bélyegek forgalombahozataláról, hogy a hivatalok portómentesítés szempontjából tudjanak a bélyegekről. A bélyegszéria lilaszínű egylejes, szépiaszínű háromlejes és pirosszínű 6 lejes bélyegekből áll, amelyek különösen a bélyeggyűjtők részére bírnak érdekességgel.

elérni. Így vetődött fel a gondolat, hogy a többi exportvállalat is bekapcsolódjék a közös eladási szervezetbe. A kolozsvári konferencián egyelőre még nem lesz szó a közös eladás megszervezéséről és most még csak arról fog-nak tárgyalni, hogy

az a harminc-negyven cég, amely Magyarországra exportál, egységes áruaj-tákkal és árakkal lépjen fel eladóként.

A magyar piacra irányuló fakivitel egységes szabályozásának kérdésében még egy fontos esemény készül. Azoknak a tárgyalásoknak az eredményeképpen, amelyeket Tilea Viorel dr. alminiszter folytatott Budapesten a magyar illetékes tényezőkkel,

Budapesten román-magyar fabizottság alakul,

amely a romániai fakivitel érintő összes kérdéseket tárgyalja. Ebbe a bizottságba a magánvállalatok egyesülete Sipos Marcell vezérigazgatót és Ion Dumitrescu mérnököt, az egyesület ügyvezető-igazgatóját delegálta.

— **Esett a dollár árfolyama Párisban.** Párisból jelentik: A dollár árfolyamában a párisi tőzsdén szerdán délután újabb jelentékeny olcsóbbodás állott be. Miután a hivatalos jegyzés délelben még 18.66 frank volt, addig estére a dollár egészen 18.48 frankra esett vissza. A nagyfokú ellanyhulást a New-Yorkból érkező hírek okozták.

— **A liszt-szállítmányok címkéivel látandók el.** A pénzügyigazgatóság kebelében működő közvetített adók ügyosztálya megállapította, hogy a malmok a liszt-szállítmányaikat nem látják el szabályosan címkével. A forgalmi adótörvény ugyanis szigorúan előírja, hogy mindennemű liszt-szállítmány, mely a malmokból kikerül, címkével látandó el, melyen feltüntetendő a malom címe és a címzett pontos neve és lakóhelye. A fenti rendelet be nem tartását 100.000 lejtől terjedő bírsággal sújtják.

— **Két világcég fuziója.** Anglia két legnagyobb hajózási vállalata, a Cunard Line és a White Star fuziót tárgyalásokat kezdtek. A fuzió oka az, hogy a hajózási vállalatok konjunktúrája letűnt és most üzemmegtakarítási célokból egyesül az európa-amerikai utat hajdan domináló két világcég.

Ipartelepek, gépzemek, autók original Syracuse amerikai csapágy- fémeket használjanak. Romániai vezérképvislet: A. Kálmán R.-T., Arad

— Uj adóbon-rendelet. Az Amortizációs Pénztár hivatalos közleményt bocsájtott ki, amelynek értelmében folyó évi augusztus hó 24-től az adóbonok iránti kérések az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz nyújtandók be. Az Amortizációs Pénztár egyetlen adóbon-kibocsátást igénylő kérést sem iktathat be. Azokat az igénylőket, akik az adóbonok iránti kérelmüket a kellő időben nyújtották be az Amortizációs Pénztárhoz, a kérésben feltüntetett címen fogja értékesíteni az Amortizációs Pénztár, hogy a kérést jogosnak ismerte-e el és hogy melyik pénzügyigazgatóságnál utalja ki az igénylő részére a megfelelő összegű adóbonokat.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, AUGUSZTUS 25.

Bucuresti. 13: Tőzsdei és vállalkozási jelentés. Utána gramofonhangverseny. 18: Panica Luca zenekara. 19: Al. Vianu: Kelet és nyugat. 19.15: Panica Luca zenekara. 20: Román írók műveiből. 20.20: Felolvasás. Egyiptomi est. 20.40: Egyiptomi zene. 21: Ali Ismail bey egyiptomi ügyvivő bevezető beszéde. 21.10: Khaled Hasanein bey a romániai és egyiptomi cserkészetről beszél. 21.30: Hangverseny. 23.30: Artur Golmann pozsonyi baritonénekes estje. 22.50: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Kristály gramofonlemez. 11: Felolvasások. Közben: His Master's Voice gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Horváth Feri és cigányzenekara. Közben: 1.20: Hírek. 2.30: Kristály gramofonlemez. 4.30: A rádió diákfelőrája. „Híres magyar cigányprimások”. 5: „A számadó, az urfi és a kapcsabetyár”. Móróc Pál előbeszélése. 6: „Liszt Ferenc családja és az Esterházy hercegek”. Dr. Hárlich János előadása. 6.40: Bertha István szalonzenekara. 8: „Balatoni szőlőkura. Dr. Schmidt Ferenc előadása. 8.30: Magyar cimbalomtűs. 9.20: Tasnády Ilona és Náday Béla jeleneteket és verseket adnak elő. 10.10: Ország Tivadar (hegedű) és Rózsa Miklós (zongora) magyar szerzők műveit adják elő. 11.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Bécs. 12.30: Népies zene, gramofon. 1: Könnyű zene. 4.20: A kétszázötven éves bécsi kávéházról. 4.30: Női óra. 4.55: Balettzene gramofonon. 6.15: Énekhangverseny. 6.55: Hírek. 7.35: Felolvasás. 8: Tar-

ka est. 9: Zenekari hangverseny. 10.45: Kávéházi zene. Belgrád. 12: Rádiózenekar. 1.05: Lemezek. 1.35: Cigányzene. 7: Gramofon. 7.30: Vidámságok. 8: Népszerű dalok. 9.30: Rádióhangverseny. 10.15: Oboa hangverseny. 10.45: Rádiózenekar. 11.20: Hírek, majd tánczene. Berlin. 5: Königs wusterhausen. 7.15: A légiforgalom és a rádió, előadás. 7.40: Hírek. 8: Königs wusterhausen. 9.05: Rádiógyűveg. 11: Hírek. 11.25: Vilamos hangszerek bemutatása a rádiókijáraton. 12: Frankfurt. — Brunn. 7: Zenés ébresztő. 12: Gramofon. 3.50: Rádiózenekar. 6.45: Gramofon. 7.05: Gramofon. 7.20: Lapszemle és előadások németül. — Hamburg. 5: Hangverseny. 7: Szerzői est. 9.10: Berlinből: vidám jelenetek. 11.30: Cimbalom- és hegedűverseny. 12: Tánc-, cigány- és schrammelzene, közvetítés London, Budapest és Frankfurtból. Mor. Ostrava. 7: Zenés ébresztő. 11.10: Fuvószenek. 12: Gramofon. 3.50: Rádiózenekar. 6.45: Gramofon. 7.25: Német lapszemle. — Prága. 7: Zenés ébresztő. 11.10: Fuvószenek. 12: Gramofon. 12.05: Szakzene. 1.10: Gramofon. 1.30: Gramofon. 2.40: Gramofon. 3.50: Rádiózenekar. 7.15: Gramofon. 9.10: Máxián énekesnő gitárkísérettel dalokat énekel. 9.35: Schrammelzene. 10: Rádiózenekar. — Róma. 8.30: Torna. 1.30: Lemezek. 2: Rádiózenekar. 5.30: Hírek. 6.20: Vokálhangverseny. 9: Hírek, sport. 9.15: Piero Orestano egyfelvonásos. 10.45: Hangverseny. 11.55: Hírek.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 26.

Bucuresti. 1.10: Gramofon. 2: Könnyű zene. 6: Könnyű és román zene. 8.20: Gramofon. 9: Hangverseny. 9.20: Rádiózenekar. Flotow: Márta, nyitány. Weber: Egyveleg. Strauss és Dostal: Egyveleg. 10.15: Rádiózenekar. Armandola: Keleti jelenet. Eysler: Egyveleg. Elliot: induló. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: 1. Az iparosítás és mesterlegény élete a múlt század elején. 2. A mcsás tudománya. (Felolvasás). Közben gramofonlemez. 12.30: A Szegedi Hét megnyitójának helyszíni közvetítése. 1: Déli harangszó. 1.05: Országos Postászenekar. 2.30: Szervánszky szalonzenekar. 5: Munkásfelőrá. 6: „Tornázás régi időkben”. 6.30: Bura Sándor és cigányzenekara. 7.30: „A hazug ember kalandjai”. 7: Az 1. honvédszázados zenekara. 9.30: „A malac”. Nyáry Andor egyfelvonásos vígjátéka. 10.20: Kedvenc magyar lemezek. — Bari. 9: Hírek. Utána Sidney Jones: A gésák, operett. — Bécs. 10.20: Hírek, időjárás. 12.30: Művészlemez. 12.50: Hírek. 1: Könnyű zene. 4.50: Citerazene. 5.25: Humoros előadás. 5.50: Az új Haydn-ongonáról. 6: Könnyű zene Ischl fürdőből. 7: Moana, a déli tenger lelke, a dalban (lemezzel). 7.30: Könnyű zene. 9.30: Közvetítés Torinóból. — Belgrád. 12: Gramofon. 1.05: Rádiózenekar. 7: Gramofon. 8: Mendelssohn: Hegedű- és zongoraszónáta. 8.40: Rádiózenekar. 11.10: Sajtóhírek, majd nemzeti dalok. 12: Tánczene. —

Hirdessen
az
Aradi
Közlöny-
ben!

CHRISTIANE-cég, PARIS-NICE

őszi modelljei

1933. szeptember 2-án, 3-án és 4-én bemutatásra kerülnek divatrevü keretében Budapesten a Szent Gellért-szálló zenetermében. ☐ Bemutatás naponta d. u. 3 és 4 órakor. ☐ Belépődíj: P. 10. — személyenként.

Boroszló. 7: Torna. 7.20: Hangverseny. 12.30: Déli hangverseny. 2: Lemezek. 3.50: Szórakoztató zene. 5: Hangverseny. 7: Dalok. 8: Birodalmi előadás. Végig az Oder-folyón, helyszíni közvetítés. 9.20: Strauss János: A denevér című operettje. — Hellsberg. 6.45: Torna. 7.20: Hangverseny. 12.30: Déli hangverseny. 2.05: Gramofon. 5.20: Szórakoztató hangverseny. 7.25: Orgonahangverseny. 9: Kabaré. 11: Hírek, majd tánczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 1.30: Rádiózenekar. 3.50: Rádiózenekar. 7.25: Gramofon. 8.10: Tereba fuvószenekar hangversenye. 8.55: Dalok. — Mor. Ostfava. 7: Zenés ébresztő. 12: Gramofon. 12.05: Fuvószenek. 1.30: Rádiózenekar. 7.05: Bolgár népzene gramofonon. 7.25: Fuvószenek. 8.10: Tauber-Proske Marie énekel. 10.05: Rádiózenekar. — Róma. 1.30: Lemezek. 6.15: Rádiózenekar. 9.45: Lemezek. Sport. 9.30: Giordano: Andrea Chénier. — Varsó. 7.35: Áriák és dalok. 8.05: Lemezek. 9: Könnyű zene. 10.30: Chopin-hangverseny. 11: Tánczene. 11.35: Hírek, majd a tánczene folytatása.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTÉR.

E rovat alatt közzéttekért nem vállalunk felelősséget.

Senki se mulassza el, mindenkinek meg kell néznie a filmtéchnika legcsodásabb alkotását, a MAGYAR RAPSZÓDIA remekművet, mert a cenzura-bizottság e film bemutatását kivételesen csak szeptember hó 1-ig engedélyezte, azontul többé sehoh sem lesz látható.

URÁNIA SZÍNHÁZ
ARAD.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legcsobb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely erőlteti alakjában nem közzétehető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

18 éves, eszesnek mondott, tiszta, multu árvalány vagyok, olyan uriember ismeretséget keresem, aki kisegítene 60.000 lejlel és anyagilag támogat. — Leveleket „Árva” jellegre az „Aradi Közlöny” kiadójába kérek. 3051

ALKALMAZÁS.

FELTEGLEN intelligens német nevelőnőt keresek 5 éves kis fiam mellé. Francián tudó előnyben. Weiss, v. Kossuth-ucca 47. 3056

PERFEKT román, német, magyar levelező és mérlegképes könyvelő

napi három óra közreműködés mellett felvételt. — Cím a kiadóban. 3054

NEMTUL BESZELŐ, varrnitudo intelligens nő, éves bizonyítvánnyal kisebb gyermek mellé ajánlkozik, lehetőleg vidékre. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 3058

LAKÁS.

1-2-3 szobás komfortos lakások

központi fűtéssel, azonnal, illetve november 1-re kiadók. Eövebbet Piata Catedraliei 5., a házfelügyelőnél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Legmagasabb napi áron fizetek: törmelék aranyat. Keresek női bundákat, keleti s hazai perzsaszőnyegeket, antik misemondó ruhákat, antik festményeket, művészi antik butorokat, antik arany és ezüst tárgyakat, zongorákat, szobaberen-dezéseket, székeket, porcellánokat stb. S A L G O N E bizományi üzlet, Arad, Strada Horia 1. Neuman-palota. 1000

TÉGLA, építési anyagok (használt és új) jutányosan átadó. Bővebbet: Transylvánia cégnél, Radnai-ut 10. 3052

ELADO olcsón, jókarban levő jégsezkerény és háztartási cikkek. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

ELLÁTÁS.

Debreceni uricsalád

elfogadna két diákiut teljes ellátással. — Érdeklődni: FRIEDMANN JÓZSEF, v. Flórián-ucca 28. 3055

INGATLAN.

Külvárosban

gazdálkodásra alkalmas, téglából épült 3 szobás lakásu magánház, kerttel és 15 darab jószágra cementistállal, kedvező fizetési feltételek mellett, áron alul 160.000 lejért; V. Tököl-tértől 3 percrenyire 1x2, 3x1 szobás lakásu ház 180.000 lejért; V. Szabadság-tér közelében 1x4 szobás lakásu, alapincézett magánház 200.000 lejért; V. Kálvin János-ucca közelében 1x8, 1x2 és 2x1 szobás lakásu jövedelmező ház 180.000 lejért; ezeken kívül több bér- és magánházak, földbirtokok olcsón eladók BOROSS-ügynökségnél Arad, str. Bratianu-(volt Weitzer János-ucca) 21. szám.

KÜLÖNFÉLÉK.

ALKALMI BUTOR VASARLAS: Ebéd-lők 6000 lejtol, modern uri szoba, világos hálószobák 3560 lejtol, fehér konyhabutor 1600, garnitúrák, ebédlő plús divány, szoln, Singer varrógépek, matracok, rugany betétek, osillárok, kasz-szák, zongorák, festmények, szőnyegek, vitrinek 450 lejtol, antik butorok, pathé-fonok 600 lejtol, íróasztalok és egyéb dísz tárgyak. Ézüstöt, aranyat, briliánst, szőnyeget, dísz tárgyakat, zongorát, piz-ninót a legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb össze-geket csak az általunk képviselt temes-vári Zalogház folyósítja. — M. bitásokat a legolcsóbban MISIO-biz. üzlet, Bu Dacia kávéház mellet.

Hirdessen az

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.